

PETER MAY

Odhalenie temného tajomstva z minulosti zavŕši „jednu z najlepších detektívnych sérií posledných rokov“. THE INDEPENDENT

ŠACHOVÉ FIGÚRKY

plus

KRIMITRILER

Šachové figúrky

Aj v tlačenej verzii

Objednať si môžete na stránke

www.albatrosmedia.sk

Peter May

Šachové figúrky – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všetky práva sú vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie rozširovať
bez písomného súhlasu majiteľov práv

PETER MAY

ŠACHOVÉ FIGÚRKY

S láskou spomínam na malú Jennifer

Všetko je šachovnica z noci a dní,
kde osud s človekom o figúrky hrá.
Hýbe sa, pári sa a vraždí,
a jednu po druhej do skrine ukladá.

Omar Chajjána Rubaiyat

PROLÓG

Sedí za stolom sivý od strachu a od závažnosti nasledovného kroku, keď sa raz urobí, nedá sa vrátiť späť. Ako sa nedá vrátiť čas ani smrť.

Keď píše, pero sa mu chveje v ruke.

Už nejaký čas mi to nedáva spať. Viem, väčšina ľudí nepochopí prečo, najmä tí, čo ma majú radi a ktorých mám rád aj ja. Poviem len jedno, nik nevie, akým peklom som prechádzal. A v posledných týždňoch ho už jednoducho nevládzem zniesť. Nastáva čas, aby som sa pobral. Prepáčte.

Podpíše sa. Zvyčajným nádherným písmom. Nečitateľným. Lístok zloží, akoby skrýval slová a chcel ich tým prinútiť, aby sa stratili. Ako zlý sen. Ako krok, čo sa chystá urobiť do tmy.

Vstáva a naposledy si obzerá izbu, ešte naisto nevie, či má naozaj toľko odvahy, aby to vykonal. Má zanechať lístok alebo nie? Zmení sa tým niečo? Pozerá naň, roztvára ho a priliepa na počítačovú obrazovku, kde, ako dúfa, ho každý zbadá. Srdce mu napĺňa bolestná ľútosť, keď očami prechádza po zaoblených písmenách, naučil sa ich písať pred mnohými rokmi, vtedy mal ešte celý život pred sebou. Sladká spomienka s horkou príchutou na mladícku nevinnosť. Vôňa kriedy a teplého školského mlieka.

Aké je to všetko bezvýznamné!

PRVÁ KAPITOLA

Keď Fin otvoril oči, vnútrajšok starovekého kamenného obydlia, kam sa utiahli pred búrkou, zalievalo čudesné ružovkasté svetlo. Dym z dohárajúceho ohňa lenivo stúpал do pokojného ovzdušia a Hvizdoša nikde.

Fin sa podoprel o lakte a zbadal, že kameň vo vchode ktosi odvalil. Svitalo a nad horami visela do ružova sfarbená hmla. Búrka prešla. Vypršala sa, zavládlo ticho a svet až neprirodzene znehybnel.

Fin sa ubolene vymotal spod prikrývok a kolenačky prešiel popri ohni, kde mal na kameni rozložené šaty. Skúsil ich rukou a zistil, že sú ešte vlhké, no nie natoľko, aby si ich nemohol obliecť. Lahol si na chrbát a nemotorne zasúval nohy do nohavíc, vzápätí si sadol, aby si pozapínal košeľu a cez hlavu prevliekol sveter. Natiahol si ponožky, nohy vopchal do hrubých topánok, ani si ich nezašnuroval a vyšiel na horské úbočie.

Privítal ho takmer nadprirodzený úkaz. V juhozápadnej časti ostrova Lewis ho obkolesovali hory, strmo sa dvíhali a strácali v tmavých nízkych oblakoch. Údolie pod ním sa mu videlo širšie ako za nočného svitu. Jeho dno pokrývali obrovské skaliská, ako príznaky vyrastali z hmly, valila sa z východu, kde sa zapalovali ranné zore a nadobúdali neprirodzene červený odtieň.

Na pozadí zvláštneho svetelného úkazu sa vynímala Hvizdošova silueta, stál na hrebeni za skupinou rozválaných obydlí, tunajší obyvatelia ich nazývajú úle, odkiaľ mal výhľad ponad

údolie. Fin k nemu po premočenej zemi nemotorne kráčal na roztrasených nohách.

Hvizdoš sa neobrátil, ani nenaznačil, či ho počuje. Len stál ako socha vytesaná z kameňa v priestore a čase. Pri pohľade na jeho tvár sa Fin zhrozil, akoby mu z nej stiekla všetka krv. Brada pripomínala čiernostriebornú machuľu na bielom plátne. Oči tmavé a nepreniknuteľné, schované v tieni.

„Hvizdoš, čo sa deje?“

Keď neodvetil, Fin sa obrátil, aby zistil, na čo tak sústredene hľadá. Spočiatku pri pohľade do údolia zneistel. Vnímal všetko, čo videl, ale akosi tomu nerozumel. Otočil sa a znovu pozrel za úle na zhluk skál nad nimi a na kamenitý svah, dvíhal sa k horskému hrebeňu, odkiaľ sa minulú noc díval, ako sa na hladine plesa trbliece svetlo.

Vzápätí sa opäť zahľadel do údolia. Kam sa podelo pleso? Zostala po ňom len veľká prázdna diera, celkom zreteľne rozpoznával jej obrysy a jasne videl, ako si pleso za dlhé veky ujedalo z rašeliny a skál. Podľa zníženého reliéfu, aký zanechalo v zemi, usudzoval, že bolo najmenej poldruha kilometra dlhé, päťsto metrov široké a pätnásť až dvadsať metrov hlboké.

Dno tvorila hrubá kašovitá zmes rašeliny a slizu okorenená veľkými a malými balvanmi. Na východnom konci, kde sa údolie strácalo v hmle, viedol rašelinou dvanásť až pätnásť metrov široký hnedý kanál, pripomínal chodník, čo v nej zanechal obrovský slimák.

Fin pozrel na priateľa. „Čo sa stalo s plesom?“

Hvizdoš len pokrčil plecami a pokrútil hlavou. „Zmizlo.“

„Ako môže pleso zmiznúť?“

Hvizdoš ešte hodnú chvíľu civel ako v tranze na prázdne pleso. Odrazu, akoby si len v tej chvíli uvedomil Finovu otázku, odvetil: „Čosi podobné sa už raz stalo, ale veľmi, veľmi dávno.“

Predtým než sme sa narodili. Niekedy v päťdesiatych rokoch. V Morsgaile.“

„Nechápem. Ako to myslíš?“ Fina zmiznutie plesa dočista vykoľajilo.

„Tak, že to isté sa už raz stalo. Istý poštar každé ráno chodieval po chodníku pri plese z Morsgaile do letoviska v Kinlochu. Pleso Loch nan Learga sa nachádzalo kdesi na bohom zabudnutom mieste. Raz ráno si ako zvyčajne vykračuje po chodníku, prizrie sa lepšie a plesa niet. Ostala po ňom len velikánska jama. Aj ja som tade veľa rás prešiel. Vtedy sa z toho stala obrovská senzácia. Novinári a televízni reportéri sa sem dotrepali až z Londýna. A čo sa vtedy len našpekulovali... možno sa to dnes zdá šialené, ale vtedy zaplnili celý éter a popísali haldy novinového papiera. Medzi najobľúbenejšie patrila teória, že do plesa spadol meteorit a voda sa vyparila.“

„A čo sa vlastne stalo?“

Hvizdoš zdvihol plecia a nechal ich znovu klesnúť. „Najpravdepodobnejšie sa javí hypotéza, že sa voda prepadla.“

„A to ako?“

Hvizdoš sa uškrnul, no oči mu stále priťahovalo dno zmiznutého plesa naplnené slizom. „Pozri... také niečo sa môže prihodiť, ak za dlhé obdobie nezaprší. Čo tu nebýva často.“ Takmer sa usmial. „Rašelina na povrchu uschne a popuká sa. A ako vie každý, kto chodí sekať rašelinu, keď je raz suchá, stáva sa pre vodu nepriepustná.“ Hlavou kývol k miestu, kde sa v hmle strácal chodník po obrovskom slimákovi. „Trochu nižšie v údolí je ďalšie pleso. Keby som mal peniaze, zariadil by som, aby z tohto plesa pretekala voda do toho druhého.“

„Ako?“

„Väčšina týchto plies sa rozkladá na rašelina a tá leží na lewiskej rule. Veľmi často ich oddeľujú vrstvy niečoho menej

stabilného, napríklad amfibolity. Keď po suchu nasledujú silné dažde, ako minulú noc, dažďová voda preniká do rašeliny puklinami a na kamennom podklade vytvára vrstvu bahna. A tak, ako v tomto prípade, sa môže stať, že rašelina sa medzi plesami jednoducho zosunie po bahne a ťarcha vody v hornom plese prerazí cez amfibolit a všetka voda stečie do údolia.“

Len čo sa slnko posunulo po oblohe trochu vyššie, ovzdušie sa mierne rozochvelo a hmla sa podvihla. Pred očami sa im objavilo čosi červenobiele a z najhlbšej časti plesa odrážalo dopadajúce svetlo. „Dofrasa, a čo je tamto?“ spýtal sa Fin. Priateľ opäť nereagoval, tak dobiedzal ďalej: „Nemáš ďalekohľad?“ „V ruksaku,“ takmer nečujne odvetil Hvizdoš.

Fin sa rozbehol do úľa pohľadať ďalekohľad. Kým sa vrátil na hrebeň, Hvizdoš sa ani nepohol. Len strnulo a nehybne hľadel do jamy, kedysi plnej vody. Fin zdvihol k očiam ďalekohľad a nastavoval šošovky, pokiaľ ich nezaostřil na červenobiely objekt. „Preboha!“ nevdojak šepol.

Díval sa na malé jednomotorové lietadlo, sedelo medzi balvanmi, naklonené trochu nabok. Na prvý pohľad vyzeralo, že je v bezchybnom stave. Okná na pilotnej kabíne pokrývali blato a sliz, ale červeno-biely trup sa dal jasne vidieť. Aj čierne písaná identifikačného volacieho znaku.

G-RUAI.

Fin cítil, ako sa mu na krku ježia chlpy. RUAI, skratka pre Ruairidh, po galsky Roderick. Keď pred sedemnástim rokmi lietadlo záhadne zmizlo, v každých novinách sa niekoľko týždňov objavoval tento volací znak a s ním aj Roddy Mackenzie.

Z hôr sa ako dym dvíhala hmla podfarbená svitaním. Obaja mlčali, akoby náhle onemeli. Ticho nerušil ani najtichší zvuk. Ani len vtáčí spev. Fin si sňal z očí ďalekohľad. „Vieš, koho je to lietadlo tam dolu?“

Hvizdoš prikývol.

„Čo to má, dofrasa, znamenať? Veď všetci tvrdili, že letel na ostrov Mull a tam kdesi padol do mora.“

Hvizdoš pokrčil plecami, ale na otázku neodvetil.

„Vieš čo, idem sa dolu presvedčiť,“ rozhodol sa Fin.

Priateľ ho chytil za rameno a čudne sa naňho zahľadel. Keby ho Fin nepoznal, povedal by, že sa mu v očiach zračí strach. „Vykašlime sa radšej naň.“

„Prečo?“

„Lebo nás do toho nič,“ vzdychol. Vypustil zo seba dlhý, ponurý a rezignovaný výdych. „Podľa mňa by sme nález mali ohlásiť, ale nemali by sme sa do toho miešať.“

Fin naňho uprel prísny, dlhý pohľad a viac sa už na nič nepýtal. Vytrhol si ruku z priateľovho zovretia a zopakoval: „Idem sa tam pozrieť. Poď som mnou, ak chceš, alebo nechod.“ Podal mu ďalekohľad a pomaly zostupoval po svahu k prázdnemu plesu.

Zráz bol strmý a po zvetraných skalách a stvrdnutej rašeline pokrytej klzkou trávou pováľanou dažďom sa mu neschádzalo ľahko. Fin sa kízal na balvanoch, čo lemovali breh bývalého plesa, pomáhal si rukami, aby nestrácal rovnováhu a udržal sa na nohách. Zostupoval čoraz nižšie do brucha bývalého plesa, brodil sa blatom a slizom, niekedy sa zabáral až po kolená, iba skaly sa mu stali oporou pri prekonávaní obrovskej preliačiny.

Obzrel sa, až keď takmer došiel k lietadlu, a zistil, že Hvizdoš zostupuje len niekoľko metrov za ním. Priateľ zastal, sťažka od-dychoval, obaja znehybneli a takmer celú minútu hľadeli jeden na druhého. Po jej uplynutí Fin uprel zrak na vrstvy rašeliny a kamenia, pripomínali vrstevnice na generálnej mape, díval sa na to, čo ešte pred dvanástimi hodinami tvorilo breh. Keby pleso nezmizlo, obaja by teraz stáli zhruba dvadsať metrov pod vodou. Obrátil sa, aby prešiel zvyšok cesty k lietadlu.

Stálo na dne plesa, mierne naklonené v rumovisku skál a kameňov, akoby ho sem umiestnila citlivá ruka Pánova. Fin pri svojom boku vnímal Hvizdošov dych. „Vieš, čo je zvláštne?“

„Čo?“ spýtal sa s nezájmom Hvizdoš.

„Na lietadle nevidím ani najmenšie škrabnutie.“

„No a?“

„Aké no a? Veď ak padlo do vody, malo by byť poriadne do-
tlčené, či nie?“

Hvizdoš si svoj názor nechal pre seba.

„Pozri sa. Niet na ňom ani najmenšej preliačiny. Ani jedno okno sa nerozbilo. Dokonca ani predné.“

Fin preliezol zopár posledných skál a po šmykľavom povrchu sa s námahou vytiahol na bližšie krídlo. „A nie je ani veľmi zhrdzavené. Zrejme ho vyrobili z hliníka.“ Po zradnom, klzkom krídle si netrúfal postupovať postojáčky, preto si kľakol a kolenačky sa priblížil k dverám do kabíny. Okno pokrývala hrubá vrstva zeleného slizu, nedalo sa nakuknúť dnu. Chytil kľučku a trhnutím sa pokúsil otvoriť dvere. Ani sa nepohli.

„Nechaj ich tak,“ zavolať naňho zospodu Hvizdoš.

Fin sa však už rozhodol. „Hybaj hore a pomôž mi.“

Hvizdoš stál ako prikovaný.

„Preboha, človeče, veď vnútri je Roddy!“

„Nechcem ho vidieť. Mal by som pocit, akoby som mu zne-
sväcoval hrob.“

Fin pokrútil hlavou a znovu sa otočil k dverám, na oboch stranách sa nohami zaprel do trupu a z celej sily potiahol. Od-
razu hlasno zaškrípali a povolili, akoby sa trhal kov. Fin padol horeznačky na krídlo. Prvý raz po sedemnástich rokoch den-
né svetlo zalialo vnútrajšok kabíny. Fin sa pozviechal na kole-
ná, chytil sa rámu dverí a pritiahol sa, aby mohol nazrieť dnu. Začul Hvizdoša, liezol za ním na krídlo, ale neotočil sa. Nasky-

tol sa mu desivý pohľad a zaútočil naňho pach ako zo zhnitej ryby.

Pod predným oknom sa cez celú kabínu oblúkovito ťaha-
la prístrojová doska, hromada meradiel, stupníc, sklo zamaza-
né a zablatené, vnútorné povrchy stratili od vody a rias farbu.
Bližšie sedadlo druhého pilota bolo prázdne. Ešte sa medzi
sedadlami dali rozoznať červené, čierne a modré gombíky
na rýchlostnej páke, zostala v neutrálnej polohe. K pilotnému
sedadlu na vzdialenejšej strane boli pripútané zvyšky človeka.
Čas, voda a baktérie vyjedli všetko tkanivo a kostru držali po-
kope už len vybielené zvyšky šliach a pevných väzov, nezhnili
vďaka nízkej teplote vody. Kožená bunda sa celkom zachova-
la. Prežili aj džínsy, hoci zbavené farby. A rovnako sa darilo
teniskám, no Fin si všimol, že guma sa nafúkla a rozťahli sa
okolo toho, čo zostalo z nohy.

Hrtan, uši a nos stratili tvar, jasne videli lebku a na nej zo-
pár prameňov vlasov prilepených na zvyšky mäkkého tkaniva.

Šokujúce pohľady pre oboch starých priateľov. Roddyho si
pamätali ako mladého, talentovaného, usilovného chalana so
šticou plavých kučeravých vlasov. Najväčšmi ich zmiatlo pora-
nenie na pravej strane tváre a zátylku. Očividne mu chýbala
polovica sánky a diera odhaľovala rad zožltnutých polámaných
zubov. Lícnu kosť a hornú časť lebky úder natoľko poškodil, že
vlastne znemožnil identifikáciu.

„Prebohaživého!“ Hvizdošov hlas udrel Finovi do uší ako
rúhavý šepot.

Trvalo len okamih, kým si plne uvedomili, na čo sa cez otvo-
rené dvere dívajú, Fina mimovoľne striaslo a zátylkom nara-
zil Hvizdošovi do pleca. Zabuchol dvere, otočil sa, zošuchol sa
na zadok a zostal sedieť. Hvizdoš kvočal na päťach a vyvalený-
mi očami sa naňho díval.

„Mal si pravdu,“ ozval sa Fin. „Nemali sme otvárať dvere.“
Pozrel priateľovi do tváre, v tej chvíli takej bledej, že jamky po kiahňach, Fin si ich doteraz nikdy nevšimol, sa zviditeľnili.
„Ale nie preto, že by sme znesväcovali hrob.“

Hvizdoš sa zamračil. „Prečo potom?“

„Lebo sme narušili miesto činu.“

Hvizdoš sa naňho na niekoľko dlhých sekúnd zahľadel tmavými očami poznačenými zmätkom. Náhle sa zvrtol, zošmykol sa z krídla a vykročil k brehu. Vytrvalo liezol z krátera naspäť k úľom.

„Hvizdoš!“ zavolał za ním Fin, ale mohutné chlapisko nespomalilo a ani sa neobzrelo.

DRUHÁ KAPITOLA

Fin sedel v Gunnovej kancelárii a díval sa na haldy úradných papierov naváľaných na seržantov stôl ako záveje snehu. Po Kostolnej ulici občas prehrmelo auto a dokonca z diaľky počul škiekať čajky, v prístave krúžili nad rybárskymi loďami. Výhľad z okna zapĺňali domy so sedlovými strechami, omietnuté hrubou omietkou a ošľahané vetrom. Vstal, prešiel k nemu a rozhliadol sa po okolí. Mäsiar Macleod & Macleod nebol jeho príbuzný. Na rohu kresťanský charitatívny obchod Blythswod Care, vo výklade rukou napísaný lístok: *Neprijímame zvyšky z predaja výrobkov na charitatívnych akciách*. Indická reštaurácia Bangla Spice a thajská kaviareň. Našinci, čo žijú ďaleko od domova.

Pre iných ľudí plynul život, akoby sa nič nestalo, ale objav Roddyho pozostatkov v lietadle na dne plesa obrátil Finove spomienky na hlavu, navždy pozmenil to, čo si pamätal z dávnej udalosti a všetko, čo s ňou súviselo.

„Hypotéza, že sa voda prepadla, sa mi javí ako prijateľná. Tvoj priateľ Hvizdoš sa v týchto veciach vyzná.“

Fin sa obrátil, lebo do miestnosti vošiel Gunn a v rukách niesol kopu papierov. Okrúhlu tvár si dohľadka oholil, až sa mu pod tmavou špicatou ofinou leskla, ružovú pokožku si riadne natrel prenikavo voňajúcou vodou po holení. „Naozaj toho nie je veľa, čo Hvizdoš nevie,“ pripustil Fin. A zároveň mu hlavou blysko, čo všetko vie, ale o tom nehovorí.

„Niet pochýb, že pleso zmizlo aj v Morsgaile. A začiatkom deväťdesiatych rokov sa bahno s vodou prepadlo aj na strmých severných svahoch ostrovov Barra a Vatersay. Takže nejde o nič nové.“ Hodil papiere na stôl ako ďalší príval snehu a vzdychol. „S rodinou zosnulého som však nemal veľa šťastia.“

Fin nevedel celkom presne prečo, ale označenie Roddyho za zosnulého ho dosť zabolelo, hoci je mŕtvy už sedemnásť rokov. Najtalentovanejšia a najúspešnejšia keltská rocková hviezda svojej generácie zomrela v mladom veku.

„Otec mu zomrel pred piatimi rokmi a matka vlani na geriatrickom oddelení v Invernesse. Nemal bratov ani sestry. Predpokladám, že má vzdialených príbuzných, lebo ako sa zdá, dom v Uigu ktosi predal cez realitnú kanceláriu. Chvíľu potrvá, kým ich nájdeme.“ Gunn si rukou prešiel po tmavých naolejovaných vlasoch a vzápätí si ju nevedomky utrel o nohavicu. „Tvoj kamoš profesor Wilson práve v tejto chvíli v Edinburghu nasadá do lietadla.“

„Wilson?“

Gunn prikývol. Nemal najlepšiu spomienku na jediné stretnutie s týmto zatrpknutým patológom. „Chystá sa prezrieť na mieste činu telo a my by sme mali všetko vyfotografovať.“ Zamyslene si počúchal bradu. „Správa sa objaví vo všetkých novinách, pán Macleod. Poondiati novinári sa sem zlietnu ako supy a za nimi príde naša generalita. Navštívia nás z Invernessu. Neprekvapilo by ma, keby prišli aj najvyšší šéfovia. Veľmi radi sa pretŕčajú pred kamerami a potom v telke obdivujú svoje vypasené ksichty.“ Odmlčal sa, otočil sa a zabuchol dvere. „Povedzte mi, pán Macleod, prečo si myslíte, že Roddyho Mackenzieho zavraždili?“

„Radšej ti to nepoviem, George. Nechcem ovplyvňovať tvoj názor predtým, než si sám prezrieš miesto činu. Na to musíš prísť sám.“

„Súhlasím.“ Gunn si sťažka sadol na stoličku a obrátil sa k Finovi. „Pán Macleod, a čo ste, doparoma, s Hvizdošom robili v horách za takej búrky?“

„To je dlhá história, George.“

Gunn zdvihol ruky a nad hlavou si spojil prsty. „Máme kópu času, kým pristane patológovo lietadlo...?“ Nechal vetu visieť vo vzduchu. Rozhodnutie zostalo na Finovi, ale ten si uvedomil, že len pred pár dňami sa po takmer polovici života znovu stretol s Hvizdošom. Videlo sa mu, že uplynula celá večnosť.

TRETIA KAPITOLA

I

Na ostrove Lewis práve vrcholilo babie leto, horúce, suché obdobie do značnej miery presahovalo až do septembra, zriedkavý jav v tomto najsevernejšom kúte Vonkajších Hebríd. Čím severnejšie a západnejšie po ostrove zájdete, zistíte, že po mesiacoch letného slnka a nezvyčajne dlhých týždňoch bez dažďa načisto zhnedol. A počasie sa nemenilo.

V ten deň trvalo Finovi takmer dve hodiny, kým autom prešiel z Nessu na západné pobrežie do Uigu. Zašiel na sever až do Siadaru, odkiaľ videl, ako sa hory na juhozápade dvíhajú a nakláňajú k druhej časti ostrova k Harrisu a vytvárajú tmavý purpurový zárez do najbelasejšej oblohy. Jediný bod na obzore, kde ešte viseli mraky. Nenaháňali strach, ale prepletali sa pomedzi štítmi. V papradí rástol nátržník krovitý a jeho žlté kvietky dodávali krajine zlatistý nádych, v ňom ešte aj vres stratil všetku farbu. Drobné okvetné lístky v silnejúcom vetre od mora klesali a ohýbali sa. Vietor prinášal vôňu slanej vody a vzdialené náznaky zimy.

Práve v tento deň svojho nového života sa Fin zamyslel nad tým, ako veľmi sa za necelých osemnásť mesiacov zmenil. Predtým bol ženatý, mal syna a v Edinburghu pracoval ako detektív v policajnej divízii A na oddelení vyšetrovania kriminálnej činnosti. Dnes už nič z toho neplatilo. Vrátil sa do maternelice, na rodný ostrov, ale doteraz celkom presne netušil prečo. Možno, aby na ňom našiel svoje staré ja. Naisto vedel len jedno, že

zmena je nevyhnutná a začala sa v deň, keď na edinburskej ulici neznámy vodič pripravil o život jeho chlapčeka a nezastavil.

Obišiel pleso Ròg Beag a na zablatenom aute s pohonom na štyri kolesá odbočil z jednorúdovej vozovky na rozbitú, úzku asfaltku bez miesta na predchádzanie. Viezol sa popri stáde dobytky s dlhými vykrútenými rohmi a chlpatými hnedými kožuchmi, typického pre Škótsku vysočinu, proti prúdu rieky k malému pliesku, kde celkom nezvyčajne pod ochranou kopcov rástli stromy a zároveň chránili aj chatu Suaineabhal.

Ubehlo veľa rokov, odkedy Fin posledný raz videl Kennyho Johna Macleana. Veľký Kenny z ostrova odišiel zároveň s ostatnými, ale jeho život nabral úplne iný kurz. Teraz žil v starom hospodárskom dome, rozšíril ho a zmodernizoval, stál na druhej strane cesty oproti chate. Len čo Fin zatiahol s autom na parkovisko, zo stodoly s plechovou strechou vybehlo niekoľko brechajúcich psov. Chatu prestavali zo starého farmárskeho domu a keď sir John Wooldridge kúpil panstvo pri Červenej rieke, rozšíril ho po stranách aj zozadu a spredu pridal zimnú záhradu s výhľadom na pleso. Na rozdiel od chaty Cracabhal na začiatku plesa Tammabhaigh, kde sa počas poľovnej a rybárskej sezóny ubytovalo vyše dvadsať ľudí, suaineabhalská chata mala len zopár postelí a využívali ju výlučne rybári. Mala však verejný bar a v tomto ročnom období bola plná rybárov, sprievodcov a miestnych, čo si vyšli na pivo alebo na pohárik.

Dnes ráno tu nebolo ani živej duše, kým od plesa k bráne nevyšiel Kenny a neokríkol psy, aby stíchli. Zastrášené hrozbami vodcu svorky sa upokojili a potichu a zvedavo Fina oňuchávali, nasávali jeho čudnú vôňu. Dopadali na ne slnečné lúče a kropili ich ako dážď. Kenny mal na sebe zelené vysoké poľovnícke topánky, kaki nohavice, vestu s množstvom vreciek a na pleciah a lakťoch vlneného svetra vojenskej zelenej farby záplaty. Keď

prichádzal, nadvihol si šiltovku a odhalil strapatú šticu ryšavých vlasov, už pomaly strácali farbu. Veľkú mozoľnatú ruku vystrel k Finovi a priateľsky mu ňou potriasol.

„Už sme sa nevideli poriadne dlho, čo povieš, Fin?“ Hoci väčšinu dňa rozprával po anglicky, s Finom bez váhania prešiel na galčinu. Na reč ich detstva, na prvú reč, čo im celkom prirodzene sama od seba naskočí na jazyk.

„Som rád, že ťa vidím, Kenny,“ odvetil Fin a myslel to vážne.

Chvíľu len stáli a hľadeli jeden na druhého, hodnotili zmeny, akými sa na nich podpísal čas. Päťcentimetrová jazva na Kennyho ľavej lícnej kosti, pozostatok zranenia v detstve, takmer pri ňom prišiel o oko, časom už vybledla. Kenny býval vždy veľké laganisko, väčšie než Fin. Vyrástol z neho hotový obor, kde sa človek pozrel, samý sval. Vyzeral starší ako Fin. Ale on vždy pôsobil staromódne, formoval ho drsný sedliacky život, preto nebol zvlášť kultivovaný, ale zato dostatočne bystrý, aby dokončil poľnohospodársku fakultu v Invernesse a vrátil sa na ostrov spravovať panstvo, kde vyrástol.

Hoci Fin nebol krpec, zachoval si chlapčenskú postavu a husté kučeravé plavé vlasy mu ešte požehnane rástli. Zelené oči upieral do ponurého pohľadu starého spolužiaka, zračila sa z neho zle skrývaná ostražitosť.

„Počúvam, že si sa znovu dal dohromady s Marsaili. Vraj s ňou žiješ, ľudia vravia.“

Fin prikývol. „Aspoň dovtedy, kým neopravím rodičovský hospodársky dom.“

„A tiež vravia, že jej syn je tvoj, nie Artairov.“

„Nehovor?“

„Tak sa povráva.“

„Ako počúvam, vieš toho naozaj dosť.“

Kenny sa uškrnul. „Pritískam si uši k zemi.“

Fin mu vrátil úsmev. „Daj si pozor, Kenny, aby sa ti do nich nedostalo blato, lebo potom už nebudeš počuť nič.“ Kenny si odfrkol. „Ty si vždy býval múdra pačmaga, Macleod.“ Na chvíľu zaváhal, z tváre mu zmizol úsmev, slnečné lúče sa schovali za mrak. „Vraj si prišiel o syna.“

Okolie Finových očí sa mierne sfarbilo, potemnelo. „Počul si správne.“ Nasledovala dlhá odmlka a bolo jasné, že nehodlá nič vysvetľovať.

Koniec osobného rozhovoru ohlásil Kenny tým, že si nasadil šiltovku a stiahol si ju hlboko na oči. Dokonca aj tón hlasu sa mu zmenil. „Musím ťa poinformovať o tvojich povinnostiach. Jamie ťa zrejme oboznámi s tým najdôležitejším, ale ako väčšina majiteľov pôdy nevie o nej takmer nič.“

Fin postrehol, čo mu priateľ naznačil. Jamie je možno jeho šéf, ale Kenny sa považuje za dôležitejšieho a teraz sa stal aj Finovým šéfom. Ich krátka výmena názorov ako rovnocenných partnerov sa skončila.

„Poviem ti to otvorene, ja by som si ťa za šéfa bezpečnostnej služby nevybral. Bez urážky, Fin. Som si istý, že si bol dobrý poliš, ale nie som si už taký istý, či to postačí aj na to, aby si si vedel v horách poradiť s pytlíkmi. Ale asi je zbytočné o tom diskutovať.“

„Možno ty by si sa na to hodil lepšie,“ poznamenal Fin.

„Nie, neprichádza do úvahy, Fin, lebo všetok čas mi zaberá spravovanie panstva na vyše dvadsiatich tisícoch hektároch, kde sa extenzívne lovia lososy, hnedé a morské pstruhy, kde musím ustavične prečesávať les a sem-tam aj strieľať.“ Rozprával ako z brožúry o panstve. „A nemysli si, že nás trápi malý problém.“

II

Kennyho terénny voz sa nadhadzoval a hrkotal na ceste plnej výmoľov, postupovali popri rieke a zem okolo sa stávala čoraz strmšou. Holé zubaté kopce okorenené skalami a popretkávané roklinami sa dvíhali do horských štítov, čo sa strácali v oblakoch. K úbočiam sa lepili balvany, veľké kusiská ruly staré štyri miliardy rokov. Kenny pozrel na Fina a nasledoval jeho pohľad. „Najstaršie skaly na svete,“ poznamenal. „Na týchto svahoch ležia kamenné dosky od poslednej doby ľadovej.“ Ukázal do horského tieňa vľavo od nich. „Vidíš tie vodné korytá vymleté cez skaly? Pôvodne išlo iba o zlomy na ich povrchu. Keď v nich zamrzla voda, ľad sa rozťahoval, kým skala nepraskla a nezhodila obrovské kusiská až sem do údolia. Musel to byť bohovský pohľad. Ale som rád, že som sa tu vtedy nepotíkal.“

Pred nimi sa od hladiny plesa ako od brúseného skla odrážala modrá obloha, vietor vlnil jeho povrch a Kenny zatiahol k búde z vlnitého plechu natretého na zeleno, volal ju obedová chata. Pred zlým počasím sa do nej uchýľovali rybári a ich sprievodcovia, aby zjedli prinesené sendviče. Tu sa končila cesta pre vozidlá. Jeden chodník viedol k vode a druhý sa vinul do kopca, strmo sa dvíhal pomedzi zhluky skál a potôčiky čistej plytkej vody. V tomto ročnom období bývali zvyčajne rozvodnené, ale po týždňoch sucha sa väčšina zmenila len na tenučké pramienky.

Na takého mohutného chlapa bol Kenny vo forme a Fin musel poriadne zabrať, aby mu stačil, keď svižným krokom stúpali po chodníku. Hadil sa pomedzi praskliny v kopci, tesne sa držal južnej strany holej skaly vpravo od nich. Kenny z neho zišiel a pustil sa korytom takmer vyschnutého potoka. Po chvíli prešiel do vysokej trávy a vresu, mieril na vrchol kopca vľavo

od nich. Keď naťahoval krok k vrcholu, mal pred Finom náskok niekoľkých minút.

Až keď ho Fin dostihol, uvedomil si, do akej výšky sa vyškriabali, najprv na aute a potom pešo. Cítil, ako mu vietor naplňa vetrovku i ústa, oberá ho o dych. Zem pod nimi klesala a odhalovala zarážajúcu panorámu slnkom zaliatej krajiny a vody. Pod nohami sa im hnedá, bledomodrá, zelená a purpurová strácali v mihotavej diaľke.

„Pleso Suaineabhal,“ povedal Kenny. Obrátil sa a uškrnul sa na Fina. „Tu hore sa človek cíti ako boh.“ Vo výške nad plesom mu čosi padlo do oka. „Alebo ako orol.“ Fin nasledoval jeho pohľad. „Odtiaľto až po severný Harris máme dvadsaťdva hniezdiacich párov. Najväčšia hustota orla skalného v Európe.“

Sledovali, ako sa vták vznáša na vzostupných prúdoch tepleho vzduchu, takmer na ich úrovni, rozpätie krídel vyše dva metre, na ich špičkách a na chvoste perá rozťahnuté do vejára ako prsty, reagovali na každý závan vetra. Odrazu klesol ako šíp vystrelený z oblohy, na okamih sa im v zmesi farieb okolitej prírody stratil z dohľadu, vtom sa však nečakane znovu objavil a zo smrteľných pazúrov mu viselo už mŕtve drobné zvieratko.

„Pozri tamto na začiatok plesa. Uvidíš niekoľko kamenných domov s plechovými strechami. Kolibu a niekoľko stodôl. Bývajú v nej dvaja naši strážcovia. Na aute sa k nim zájsť nedá. Len na člne alebo po vlastných. Pešo trvá cesta celý deň. Mal by si sa s nimi zoznámiť.“

„Čo sú to zač?“

„Študenti. Cez prázdniny si prichádzajú zarobiť trochu peňazí. Sakramentsky ťažký život, to ti poviem. Nemajú tečúcu vodu, nemajú elektrinu. Poznám to, keď som chodil do školy, robil som to aj ja.“ Otočil sa na západ a ukázal na štyri vrcholy, ohraničovali náprotivnú stranu údolia. Mealaisbhal ich

prevyšoval o hlavu i plecيا, najvyšší vrch na ostrove Lewis. „Mali sme strážcov aj na druhej strane, v starej kolibe pri plese Sanndabhan. Nájdeš ho na turistickej mape. Keď pred tromi dňami narazili na pytliakov, čo naťahovali siete v ústí rieky Abhainn Bhreanais, dostali nakladačku. Nedarí sa mi zohnať za nich náhradu.“

„Predpokladám, že si prípad nahlásil na políciu.“

Kenny sa zasmial, hrudník sa mu vydul od ozajstného pobavenia. „Samozrejme, ale ako sám veľmi dobre vieš, nemá to význam.“ Žoviálnosť z neho v okamihu vyprchala, akoby ju niekto vypol vypínačom. „Tí grázli to myslia s pytličením naozaj vážne. Vidia v ňom kopec prachov, chápeš. Cena za divého lososa na pevnine, v Európe alebo na ďalekom východe je astronomická. Počul som, že časť vyúdia ešte predtým, než ju pošlú ďalej. Tak im to vynáša ešte viac. Ústia riek jednoducho prehradia sieťami a nachytajú stovky prekliatych rýb. Zásoby sa míňajú a nám to ničí podnikanie. Existuje spoločenstvo obchodníkov, údajne zaplatí aj tisíce libier za rajón na našich riekach. Ale nie vtedy, keď v nich niet ani jednej ryby!“

Prešiel na východ k okraju svahu a v diaľke za hrebeňom Cra-cabhalu uvideli na brehu plesa Tamnabhaigh veľkú chatu. Cez plece vysvetľoval: „Spravujeme rieky a plesá tak, aby sme umožnili rybám dostať sa hore prúdom k miestam, kde nakladú ikry, udržujeme ich počty. Tieto ľudské zvery však lovia bez rozmyslu. O desať rokov nebude po rybách ani stopy.“ Obrátil sa k Finovi a z očí sa mu zračilo temné predsavzatie. „Musíme ich zastaviť.“

„Nevieš, kto je za tým?“

Kenny ponuro pokrútil hlavou. „Keby som vedel, na ostrove by si určite stretol niekoľkých so zlomenými nohami. Musíme ich prichytiť pri čine. Na jar po otcovom infarkte hospodárenie na panstve prebral Jamie a je pripravený urobiť všetko, aby sme

ich zastavili. A preto si tu aj ty.“ Nesúhlas v jeho pohľade, aký vrhol na Fina, sa nedal prehliadnuť. „Ale mohol by si sa opatrne zapracovať. Zčať s ľahšími predsavzatiami.“

Fin za zamračil. „Čo tým myslíš?“

Kenny sa šibalsky zatváril. „Myslím na Hvizdoša,“ odvetil. „Johna Angusa?“

Finovo ohromenie prišlo Kennymu smiešne. „Áno, na toho kapitálneho idiota!“

Fin nevidel Hvizdoša, najmúdrejšieho chalana v jeho ročníku na strednej škole či možno vo všetkých ročníkoch, odkedy odišiel z ostrova. Mal inteligenčný kvocient mimo všetkých tabuliek, takmer nezmerateľný. Hvizdoš si mohol vybrať univerzitu, akú chcel. A predsa sa ako jediný z nich rozhodol zostať.

„Hvizdoš sa zaplietol s pytlíkmi?“

Kennyho chichot prešiel do rehotu. „Dobrý Bože, nie, človeče! Hvizdoša Macaskilla peniaze nezaujímajú. Pytliači už roky. Veď to vieš. Jelene, zajace, lososy, pstruhy. Len na jedenie. V jeho prípade sa vždy privierali oči. Ale Jamie... nuž, Jamie sa na to pozerá inak.“

Fin pokrútil hlavou. „Považujem to za zbytočnú stratu času.“

„Možno, ale tento bláznivý ozembuch pije Jamiemu krv.“

„Čo sa stalo?“

„Pred niekoľkými týždňami naňho Jamie narazil, chytal ryby v plese Rangabhat. Za denného svetla, smelý ako opica. A keď sa ho Jamie spýtal, či si uvedomuje, čo robí, vyslúžil si len kopu urážok a kopanec do zadku.“ Kenny sa uškrnul. „Mohol by som si to s ním vybaviť aj sám.“ Úškrn mu z tváre zmizol. „Horšie je, že Jamie je majiteľ aj jeho hospodárskeho domu a hľadá aj tú najmenšiu zámienku, ako ho z neho vyhodiť.“

„Asi by si mal vedieť, že Hvizdoša chráni árendátorský zákon.“

„Nechráni, ak neplatí nájom. A to už neurobil niekoľko rokov. Starý pán John by sa naňho vykašlal, ale Jamie má teraz v rukách skvelú zámienku, keďže mu prenajíma dom...“ Kenny zhromaždil v ústach guču hlienu a vyplul ho do vetra. „Popravde, Fin, je s ním poriadna otrava. Vy dvaja ste vždy bývali zadobre. Preto mi zišlo na um, či by si s ním neprehodil slovko, dve. A potom sa pustíme do riadnej práce.“

III

Hvizdošov hospodársky dom stál trochu od cesty, neďaleko od cintorína v Androili, strmý pás zeme sa dvíhal k prestavanému čiernemu domu s výhľadom na duny a na veľký kus uigskej pláže za nimi. Na svahu sa páslo zopár oviec a pri dome majiteľ premenil staré lenivé záhony na pestovanie zemiakov na riadky zrýľovanej pôdy pohnojenej vrstvami morských chálůh vysekaných zo skál a vnesených na kopec.

Fin tu ako chalan býval často, na kopci sedával s Hvizdošom, vyhýbali sa pánu Macaskillovi, čo fajčil, rozprával o babách a svoje názory považoval za absolútne platné. Len po rokoch prežitých v meste sa Fin naučil, akú výsadu vtedy mali.

Dom sa však zmenil. Stará hrdzavá plechová strecha zmizla a nahradilo ju čosi, čo vyzeralo ako doma vyrobené šindle, na južnej strane neprimerane obložené solárnymi panelmi. Proti víchriciam od Atlantického oceánu strechu zabezpečovali rybárske siete prehodené cez ňu a zaťažené kameňmi, čo sa hojdali na pevnom lane. Akoby sa preniesol do minulosti.

Okolo domu sa povalovali vypitvané zvyšky troch alebo štyroch zhrdzavených starých vozidiel, medzi nimi aj traktor, ako kostry dávno mŕtvych zvierat. Pár metrov od západnej lomeni-

ce majiteľ postavil krásnu ostrvu v podobe rybacej kosti, na nej usušená rašelina a päť metrov nad ňou sa dvíhali poriadne roztočené vrtule dvoch domácich veterných turbín.

Fin odstavil auto na okraji cesty a vyšiel do kopca. Pri dome auto neparkovalo. Zaklopal na dvere a keď mu nik neotváral, nadvihol západku a tlakom ich otvoril. Vnútri bolo tma, tradičné okienka prepúšťali len minimum svetla. Keď si mu oči privykli na šero, zistil, že izba je v hroznom stave. Stará pohovka a kreslá špinavé a obšúchané, z čalúnenia sa dierami pretláčal kónský vlas. Stôl zaprataný rozhádzaným náradím a drevenými hoblinami, padali z neho na podlahu. Pri jednej stene stáli v zovretých radoch bizarne vyrezané drevené lewisové figúrky. Niektoré osem až desať ráz väčšie než originály.

Na rošte dymili zvyšky ohňa a dom naplňala výrazná hrianková vôňa teplého rašelinového dymu. Keď doň vošiel, zmocnil sa ho pocit, akoby sa prepadol do zajačej nory.

Fin sa otočil za zvukom, prichádzal mu spoza chrbta. Ako silueta stála vo dverách postava veľkého chlapa, celé ich vyplnila. Na okamih znehybneli, kým nevstúpil do svetla, čo sa predieralo z okienka a Fin nevidel jeho črty. Veľká, široká tvár, do čierna zarastená týždňovým strniskom. Dlhé tmavé vlasy, popretkávané čímsi, čo vyzeralo ako pramene zo strieborného drôtu, zo zvráskaveného čela ich mal začesané dozadu. Na sebe zaplátané a vyblednuté džínsy, rozodraté okolo členkov, a pod voskovanou nepremokavou bundou hrubý, vlnený, hnedý sweater. Hrubé topánky mal mokré a zalepené rašelinou. Fin ho aj z diaľky zacítil.

„Ježiš by veru zaplakal a slzy by mu padali na vestu, kým by sa mu nezrazila! Nech ma šľak trafi, ak toto nie je poondiaty Fin Macleod z Nessu.“ Hlasom naplnil celý dom. Fin zrozpačiteľ, keď k nemu urobil dva kroky a objal ho, až mu takmer vyrazil

dych. Veľkou zarastenou tvárou ho poškriabal na líci. Vzápätí odstúpil, na dĺžku rúk ho držal za plecía a zahľadel sa naňho vyvalenými, vodnatými, hnedými očami, plnými radosti, že vidí starého priateľa. „Dofrasa, človeče! Dofrasa, nech ma parom berie, a kde si, preboha, bol celé tie roky?“

„Preč.“

Hvizdoš sa uškrnul. „Áno, viem, za ten čas som už na to prišiel.“ Zamyslene naňho hľadel. „A čo si robil?“

Fin pokrčil plecami. „Bohviečo nie.“

Hvizdoš prstom ťobol ako železnou tyčou Finovi do pŕs. „Upísal si sa poondiatym fízlom. Myslíš, že neviem?“

„Tak prečo sa pýtaš?“

„Lebo som to chcel počuť zo spoľahlivého zdroja. Čo ťa to, preboha, posadlo, človeče?“

„Ani sám neviem. Kdesi som zrejme spravil chybný krok.“

„Áno, veru spravil. Múdry si bol, Fin Macleod. V živote si mohol všeličo dokázať, veru mohol.“

Fin sa zámerne rozhliadal okolo seba. „No asi nie toľko, čo si dokázal ty. Náš premiant. Najmúdrejší chalan medzi rovesníkmi, tak sa o tom tuším povráva. Mohol si sa stať, čím si len chcel. Prečo žiješ ako pustovník?“

Bývali časy, keď by sa bol Hvizdoš urazil, hrubo zakľal a možno sa pustil aj do bitky, ale teraz sa len zasmial. „Som presne tým, čím chcem byť. A takých veru nie je veľa na svete.“ Zložil si z pleca plátennú kapsu a hodil ju na gauč. „Môj dom, môj hrad. A ja som kráľ kráľov. Videl si tie solárne panely na streche?“ Nečakal na odpoveď. „Vyrobil som ich sám. Aj veterné turbíny. Všetku elektrinu, čo spotrebujem, mám z vlastného zdroja. Som kráľom slnka i vetra. Veru, taký som ja. Aj vody. Mám vlastný prameň pitnej vody. Aj ohňa, som boh. Aj rašelinu mám zadarmo. Nič ma to nestojí, len trochu práce. Pozri na toto...“

Prešiel k dverám a vyšiel do vetra. Fin ho nasledoval.

„Pestujem alebo chovám si aj vlastné potraviny.“

„Alebo pytliačiš na cudzom panstve.“

Hvizdoš vrhol na Fina škaredý pohľad, ale ponurosť z neho rýchlo vymizla. „Tak ako sme vždy robievali. Človek má právo vziať si zo zeme, čo mu náš Pán dáva. A dáva nám to všetkým. Keď zomrieš, vziať si to so sebou nemôžeš, tak prečo si niekto myslí, že kým žije, je to jeho?“

„Na panstve sa starajú o ryby i o divú zver, vynakladajú na to peniaze, čas i pracovnú silu. A človek rozhodol, že sa budú loviť králiky a zajace beláky.“

„Keď si ja sem-tam ulovím rybu alebo jeleňa, neurobím veľkú škodu a keď sa ryby neresia, je ich v rieke viac. Keď je jeleň v ruji, je na kopci sám. A zajace?“ uškrnul sa. „Tie sa kotia ako poondiate králiky, no nie?“ Úsmev mu pohasol. „Nikomu nekradnem. Beriem len to, čo dáva Boh. A nikomu nič nedlžím.“

Fin sa naňho zahľadel. „A ako to máš s nájmom?“

„Viem, ako som na tom,“ odvetil a obrátil sa k domu, vrazil ľahostajne Finovi do pleca, akoby tam ani nebol. Aj Fin sa obrátil, oprel sa o veraje a zahľadel sa do tmavého domu.

„Ako si zarábaš peniaze?“

Hvizdoš stál obrátený chrbtom, ale Fin si všimol, že mu naštrbil sebavedomie. „Vždy si zarobím na to, čo potrebujem.“

„Ako?“

Starý priateľ sa zvrtol a zagánil naňho. „Počuj, doriti, veď teba do toho nič nie je!“ A už ho mal pred sebou. Hvizdoša, akého poznal. Naježeného a výbušného. Ale takmer okamžite sa upokojil a Fin videl, že napätie sa mu skĺzlo z pliec, ako keď si na konci dňa vyzlečie bundu. „Ak to chceš vedieť, na pláži zbieram naplavené drevo. Fajnové, suché, vybielené drievko. A pre turistov vyrezávam lewiské šachové figúrky.“

Pohodil hlavou k obrovským šachovým postavám zoradeným pri stene. Vtedy sa znovu rozosmial.

„Spomínaš si Fin, ako nás v škole učili, že keď Malcolm Macleod objavil v malej zátokke drobných drevených bojovníkov tam kdesi na začiatku uigskej pláže, myslel si, že narazil na elfov alebo škriatkov a od strachu sa takmer poondial? Taký strach ho pochytil, že ich odniesol pastorovi v Baile na Cille. Predstav si, ako by ho asi vystrašili títo veľkí lagani.“ Na stôl zdvihol strelca.

Fin pristúpil bližšie, aby sa lepšie prizrel. Hvizdoš mal oči-vidne talent. Díval sa na krásne vyrezanú figúrku, dokonalú, presnú repliku, do posledného detailu. Záhyby na strelcovom plášti, jemné línie učesaných vlasov pod biskupskou mitrou. Originály boli vysoké od ôsmich do desiatich centimetrov. Tieto od štyridsaťpäť do šesťdesiat. Hvizdoš by si bezpochyby našiel zamestnanie vo vikingskej dielni v Trondheime, kde, ako sa historici domnievali, ich v dvanástom storočí vyrezali z mrožích klov a veľrybích zubov. Ale určite, blyso Finovi hlavou, by sa mu nepáčila pracovná doba. Očami prebehol po všetkých figúrkach zoradených pri stene. „Nezdá sa, že by išli na odbyt.“

„Tieto som robil na zákazku,“ odvetil Hvizdoš. Sir John Wooldridge si ich objednal na veľké šachové gala predstavenie. Počul si o ňom?“

Fin prikývol. „Počul som, že ich privezú domov. Všetkých sedemdesiatosem kusov.“

„Áno, ale len na jeden deň! Mali by v Uigu zostať celý rok. Predstaviť ich na jedinečnej výstave, že sú naše a nepatria do edinburského alebo londýnskeho múzea. Potom by si ich možno ostrovania prišli pozrieť a mali by sme z toho aspoň nejaký príjem.“ Sadol si do kresla, tvár si chytil do rúk a pomaly si šúchal zarastené líca. „Tak či onak, sir John si ich objednal

na akúsi obrovskú šachovú gala partiu, má sa konať na pobreží. Sponzoruje ju panstvo. Zrejme si uvedomili, že sa môžu zviditeľniť a urobiť si dobrú reklamu.“

Fin sa prichytil, ako očami zabieha na zlatú obrúčku na Hvizdošovom prstenníku. „Nevedel som, že si bol ženatý.“

Finove slová ho očividne zarazili, sňal si ruku z tváre a pozrel na obrúčku. Premkla ho čudesa clivota. „Áno, bol som. Dávno.“ Fin čakal, chcel sa dozvedieť viac. „Vzal som si Seaonag MacLennanovú. Určite si ju zo školy poznal. Nechala ma pre veľkého Kennyho Macleana. Spomínaš si naňho? Teraz sa na panstve pri Červenej rieke rozdrapuje ako riaditeľ.“ Fin prikývol. „Ukradol mi aj moje malé dievčatko. Moju drobnú Annu.“ Na chvíľu sa odmlčal, no po chvíli pokračoval: „Ten hajzel sa zo svojho úlovku dlho netešil. Seaonag dostala pľúcnu rakovinu a zomrela mu.“

Úkosom sa pozrel na Fina a vzápätí oči znovu odvrátil, ako by sa obával, že mu v nich Fin zazrie citové pohnutie.

„Problém je v tom, že sa stal Anniným poručníkom. Poručníkom mojej dcéry. Nič proti Kennovi. Je v poriadku, ale Anna je moja dcéra a mala by žiť so mnou. Súdime sa o ňu.“

„A aké máš šance?“

Hvizdošov úškrn nabral nádych smútku. „Asi nulové. Veď sa len rozhliadni okolo seba.“ Pokrčil plecami. „Iste, mohol by som sa stať lepším a možno by to aj trochu zavážilo, ale je tu väčší problém.“

„A to aký?“

„Anna. Moje dievčatko ma nenávidí. A s tým veru veľa nezmôžem.“

Fin mu v očiach i v zaseknutých zuboch zazrel bolesť, rýchlo ju zo seba smiechom striasol, vytlačil sa z kresla a v úškrne sa mu nečakane objavilo šibalstvo.

„Ale vyrezal som svoju tajnú pomstu.“ Vrátil strelca medzi figúrky pri stene, vybral ďalšiu a zdvihol ju na stôl. „Zbesilca. Vieš, kto to je?“

Fin pokrútil hlavou.

„Zbesilci boli severskí bojovníci, vedeli sa vybičovať do stavu podobnému tranzu, aby mohli bojovať bez strachu a bolesti. Najbesnejší vikingskí bojovníci. No a remeselníci z dvanásteho storočia vyrezali šachové figúrky práve do podoby zbesilcov. Šialené, vypúlené oči, šialení divosi hryzúci okraj vlastného štítu.“ Hvizdoš sa s potešením uškŕňal, keď do svetla otáčal svoje rezbárske dielo. „Povolil som uzdu fantázii. Len sa pozri.“

Fin otočil figúrku, aby na ňu lepšie dopadalo svetlo a odrazu si uvedomil, čo mu starý priateľ ukazuje. Svojmu zbesilcovi dal podobu Veľkého Kennyho. O tom sa nedalo pochybovať. Rovnaké ploché črty tváre a široká lebka. „Ty rafinovaný prašivec.“

Hvizdošov smiech zaplnil izbu. „Samozrejme, nik sa o tom nikdy nedozvie. Ale ja to budem vedieť. A teraz ešte aj ty. A možno, keď sa skončí gala predstavenie, venujem mu ho ako dar.“ Pozrel na Fina s nečakanou zvedavosťou. „Máš deti?“

„Mám syna s Marsaili Macdonaldovou, ale dozvedel som sa o ňom len pred rokom. Dala mu meno Fionnlagh.“

Hvizdoš pozrel Finovi na ľavú ruku. „Nikdy si nebol ženatý?“

Fin prikývol. „Bol. Asi šestnásť rokov.“

Hvizdoš hľadal pohľadom Finove oči, šípil tajomstvo. „A nemali ste deti?“

Finovi sa vždy veľmi ťažko o tom bez bolesti rozprávalo. Vzdychol si. „Mali sme chlapčeka. Zomrel.“

Hvizdoš ho dlho zvieral pohľadom a Fin si takmer prial, aby ho ešte raz objal. Už len preto, aby sa podelil o bolesť a možno ju aj rozpolil. Ale ani jeden sa nepohol, napokon Hvizdoš zložil

zbesilca na podlahu. „A čo ťa priviedlo do Uigu, človeče? Hádám si ma len neprišiel navštíviť?“

„Nové zamestnanie.“ Na krátky okamih zaváhal. „Stal som sa na panstve šéfom bezpečnostnej služby.“

Zradený Hvizdoš naňho vrhol taký pohľad, že sa Fin takmer strhol. Bleskovo sa pomínul. „Takže si sem prišiel, aby si ma varoval.“

„Zdá sa, že si poriadne naštvál majiteľa.“

„Ten malý zasratý Jamie Wooldridge nie je ako jeho otec, dovol, aby som ti to povedal. Spomínam si, keď ho sem jeho otec vodieval ako dieťa. Ešte ako umrnčaného zasrana.“

„No ale teraz ten umrnčaný zasran vedie panstvo. Jeho otec tuším na jar dostal infarkt.“

Zdalo sa, že je to pre Hvizdoša novinka a oči mu na chvíľu zabehli k šachovým figúrkam.

„Má oveľa väčšie problémy s inými pytliakmi než si ty. Ale ty si jeho napomenutia vzal priveľmi osobne. A nezabúdaj, že je tvoj domáci. Nechceš predsa prísť o svoj hrad.“ Fin sa zhlboka nadýchol. „A ja naozaj nemám chuť prichytiť ťa pri pytličení.“

Na Finovo počudovanie Hvizdoš pohodil hlavou a vybuchol smiechom plným ozajstného pobavenia, čo sa mu odrážalo v zarastenej tvári. „Ty ma chceš chytiť, Fin? Ty?“ Znovu sa rozosmial. „Ani za milión poondiatych rokov!“

ŠTVRTÁ KAPITOLA

Prístavná hrádza pri podniku na spracovanie rýb v Miabhaigu sa pod nimi mihala ako matné červené šmuhy, tvorili ju v zálieve zakotvené nafukovacie motorové člny spoločnosti Seatrek. A hoci voda z plesa Ròg prenikala len krátky úsek do hlbokej strže v zemi, jednoprúdová cesta viedla rovnobežne s ňou, lemovala ju zelená, ružová a hnedá, farby narúšala iba lišajníková sivosť ruly, čo z nich vyrážala.

Fin zazrel tiež vrtuľníka, preháňal sa po krajine pod nimi, strácal sa medzi oblakmi, ktoré ho naháňali a predbiehali. Hukot rotorov ho ohlušoval. Pred nimi sa rozkladal zlatý piesok uigskej pláže a trblietavý tyrkys prílivu, klamlivý svojím čarom. Lebo aj po dlhom horúcom lete si voda severného Atlantiku zachovávala svoj chlad.

Na juhu sa dvíhali tmavé a zlovestné hory, na krajinu vrhali tieň, dokonca aj zo vzduchu dominovali na obzore.

Fin s Gunnom sedeli stlačením vzadu, kým profesor Wilson si hovel vpredu, na ušiach mal slúchadlá a zhováral sa s pilotom. Keď prehrmeli cez pláž, sňal si ich a podal ich Finovi, pričom kričal: „Chce vedieť, kam má ísť!“

Fin viedol pilota jedinou cestou, akú poznal, riadili sa podľa vozovky pod sebou. Preleteli ponad dedinku Ardroid a štrkové jamy, zatočili doľava, aby preleteli ponad zoskupené budovy liehovaru Červená rieka a nabrali smer na juh k chate Cracabhal. Uvideli konvoj troch vozidiel, čo sa pri stúpaní do kopca

nadhadzovali na výtlkoch. Policajný land rover, biela dodávka a sanitka. Záchranný tím sa usiloval zísť čo najbližšie k miestu posledného odpočinku Roddyho lietadla. Potom musia ešte pešo prejsť dlhú cestu údolím.

Zo vzduchu vyzeralo všetko inak. V tieni vrchov Tathabhal a Tarain videl Fin pleso Raonasgail a na západ od nich rozpoznal kopec Mealaisbhal. Ukázal prstom a naklonil sa dopredu. „Tam, v údolí.“

Pilot strmo zatočil doprava a klesol nižšie, zbadali zhľuk skál veľkých ako domy, čo posievali dno údolia. Nad ním, za obrovským slimačím chodníkom v rašeline sa nachádzala čierna jama, zostatok po plese. Zo vzduchu vyzerala ešte neprirodzenejšie ako diera po vytrhnutí zuba.

Na jej dne jasne videli lietadlo, stálo na mieste posledného odpočinku a medzi skalami vyzeralo neskutočne malé.

Pilot krúžil nad údolím, hľadal miesto, kde by pristál, napokon sa rozhodol pre relatívne plochú a stabilnú skalnú rímsu nad plesom, kam sa Hvizdoš s Finom uchýlili pred búrkou. Mätko pristáli vo vysokej tráve medzi rozváľanými hromadami starovekých úľových príbytkov a len čo sa vrtule konečne zastavili, všetci vyskočili von, aby si pozreli zívajúcu prepadlinu v údolí.

Chýlilo sa k podvečer. Slnko stálo vysoko na oblohe a jemne sa nakláňalo na západ, pomaly menilo uhol a smer tieňov v údolí. Prišli vybavení hrubými topánkami, vysokými vodotesnými čižmami a mocnými palicami. Fin ich viedol nadol rovnakou cestou, akou šiel s Hvizdošom, opatrne kráčať po medzi skaly, už uschli na horúcom slnku. Rašelinový povrch na dne plesa sa pokrýval kôrou a praskal.

Na samom spodku už necítili ani najmenší závan vetra. Okolo hláv sa im rojili mušky, vlietali im do vlasov a šiat, hrýzli,

hrýzli a hrýzli, akoby im do kože pichali milióny ihiel, nie priam bolestivo, ale znervózňovali, až sa to nedalo vydržať.

„Preboha, vari nik nepomyslel na to, aby sme si vzali poondiaty repelent?“ Profesor Wilson zagánil na Gunna, akoby chybu spravil on. Tvár mu očervenela od podráždenia a námahy, spurná medená brada mu z nej vystreľovala ako drôt vyliezajúci z káblovej izolácie. Okolo hlavy mu rástla ryšavá kučeravá gloriola, inak ju mal na temene plešatú, bielu a posiatu veľkými hnedými flákmi. Dľaňou sa po nej capol. „Doparoma!“

Len čo mu Fin podal ruku, aby vyliezol na ľavé krídlo, zabudol na roje mušiek a úplne sa pohrúžil do obrazu, čo mal pred sebou. Očami lietel z boka nabok, vnímal každý viditeľný detail lietadla, kým si nenatiahol latexové rukavice a neotvoril dvere na kabíne. Dokonca aj on, zvyknutý na najrozličnejšie posmrtné parfumy, sa odtiahol od zápachu, lebo ich zasiahol ako za ucho. V stiesnenom priestore kabíny, ktorá sa pražila niekoľko hodín na slnku, sa rozklad tela urýchlil, akoby chcel dohnať stratu sedemnástich rokov. Vychádzal z nej zápach oveľa horší než ráno, keď ju Fin s Hvizdošom otvorili.

„Musíme ho čo najrýchlejšie dostať do Stornowaya, inak prídem o všetko, čo z neho zostalo,“ povedal profesor. „Skúsme pohnúť kostrou.“ Opatrne preliezol po streche kabíny na druhé krídlo a pokúsil sa otvoriť dvere na pilotovej strane. Zasekli sa. Finn s Gunnom prešli za ním a spoločne sa im podarilo vypáčiť ich. Odstúpili, aby poskytli patológovi prístup k telesným pozostatkom.

Pohľad na takmer úplne rozložené a ešte oblečené telo nebol pekný. V studenej vode prežili prírodné vlákna na šatách lepšie než tkanivo mŕtveho človeka.

Profesor mu rozopol bundu a odhalil tričko s nápisom rockovej skupiny Grateful Dead, čiže vďačne mŕtvy. „Mŕtvy istotne

je, len pochybujem, či bol za to vďačný.“ Vytiahol tričko nahor a odhalil syrovo biele tkanivo, stále sa držalo tučných častí trupu. Skúmal ho prstami, ale tie sa mu doň zabárali. „Mŕtvoľné mydlo,“ skonštatoval očividne nevyvedený z rovnováhy. „Nájdeme ho ešte viac v okolí stehien a zadku, ale podľa mňa sa vnútorné orgány už rozložili.“

Hlavu veľmi opatrne presunul na jednu stranu a odhalil kosť na krčnej chrbtici. Zostalo len niekoľko zvyškov sivobieleho tkaniva, čo držali kosť pohromade. Patológ vytiahol z náprsného vrečka dlhý špicatý nástroj a jemne ním pichal do kostí. „Sú dosť pórovité a krehké. Len čo ním pohneme, zvyšné tkanivo ich neudrží a veľmi ľahko sa zlomia. Najlepšie bude, keď ho necháme v šatách a tak prevezieme. Veď vlastne len ony ho ešte držia pokope. Keby bola bývala voda o trochu teplejšia, našli by sme už len kôpku kostí.“

Vzápätí sústredil pozornosť na lebku.

„Osudná rana,“ zahmkal. „Polovica sánky je fuč. Mozog je na tejto strane zrejme rozmliaždený.“

„Je príčinou smrti?“ spýtal sa Fin.

„To sa ešte nedá povedať. Zranenie mohlo byť spôsobené aj po smrti. Tak či onak, je to celkom možné.“

„Nemáte predstavu, čo ju mohlo spôsobiť?“

„Niečo tupé, veľké. Napríklad bejzbalová palica, hoci, odhadoval by som, že niečo plochejšie. Ale akou silou ho museli udrieť...“ pokrútil hlavou.

„Takže nejde o dôsledok pádu lietadla,“ ozval sa Gunn.

Profesor naňho vrhol pohľad. „Vyzerá azda lietadlo, že by padlo, pán detektív?“

Gunn pozrel na Fina. „Nie, pán profesor, nevyzerá.“

„Nie veru, kurva, nevyzerá! Nie som odborník, ale povedal by som, že lietadlo do plesa nepadlo. Pekne na ňom pristálo

a potopilo sa. Ale jedno je stopercentne isté, tento chudák ho neriadil.“ Čelusť otvoril kovovou sondou. „A poškodenie sánky a zubov znamená, že sa nám ho nepodarí identifikovať ani podľa prípadne existujúcich dentálnych záznamov.“

„A čo DNK?“ spýtal sa Fin.

„Vzorku vytiahneme z kostí, to sa dá. A zostalo aj pár vlasov. Ale máme ju s čím porovnať?“

„Rodičia mu zomreli. Nemá súrodencov,“ vysvetlil Gunn.

„Takže nemáme nikoho z rodiny, aby sme vzorku porovnali. A veľmi pochybujem, že bude v databáze. Nenašli sa nejaké osobné veci? Hrebeň, kefa na vlasy, niečo na holenie? Niečo, kde mohli zostať zvyšky DNK?“

Gunn pokrútil hlavou. „Sotva, pán profesor. Po smrti rodičov dom vypratali, vyčistili a predali. A ktovie, čo sa stalo s osobnými vecami pána Mackenzieho v Glasgove?“

Profesor Wilson sa naňho nepekne zamračil. „Pán detektív, nie je z vás nijaký úžitok.“ Vzápätí sa otočil k telu a veľmi opatrne zasunul dva prsty do náprsného vrecka na koženej bunde. Trochu ho roztiahol a vytiahol vyblednutú koženú peňaženku. „Musíme sa spoľahnúť len na toto.“ Otvoril ju. Ak v nej boli kedysi papierové peniaze, už sa dávno rozpadli. Profesor našiel zopár mincí a tri kreditné karty, všetky na meno Roderick Mackenzie. Z vnútornej priehradky patológ vytiahol plastovú kartu s Roddyho fotografiou. Člen glasgowského fitness klubu. Pozrel na Fina. „Poznali ste ho?“

Fin prikývol.

„Predpokladám, že je to on, či nie?“

„Je.“ Fin si uvedomil, že hľadá na vyblednutú tvár kedysi fešného mládenca s plavými kučerami na hlave a miernym úškrnom na tvári. A ako predtým, keď mu Gunn priniesol správu, že je po smrti, pocítil zvláštny nádych žiaľu.

„Tak...“ Profesor Wilson sa obrátil ku Gunnovi. „Pán detektív, čo si o tom myslíte?“

„Podľa mňa ho zavraždili, pán profesor.“

Patológ pokrčil plecami a aspoň raz súhlasil s policajtom. „Samozrejme, ešte nič s určitosťou netvrdím, ale povedal by som, že je to sakramentsky možné. Čo ty na to, Fin?“

„Angus, ako prvé mi to zišlo na um, len čo som otvoril dvere na kabíne. A doteraz som nevidel nič, čo by môj názor zmenilo.“

Profesor prikývol. „Správne. Požiadame záchranný tím, aby sem prišiel čo najrýchlejšie. Odfotografujú telo, prevezú ho do Stornowaya a tam na pitevnom stole zistíme, či nájdeme niečo, čoho by sme sa mohli chytiť.“

Keď sa patológ sklúzol z krídla, Gunn chytil Fina za ruku. „Takže váš kamoš Hvizdoš tu bol pytliačiť?“

„Bol.“

„V búrke?“

Fin prikývol, ale jasne videl, ako sa Gunn zatváril. Tušil, že mu niečo tají.

„George, nie je to také jednoduché.“

Keď išlo o Hvizdoša, nič nebolo nikdy jednoduché. Fin sa v myšlienkach vrátil k udalostiam spred dvoch dní a nechápal, ako mohol byť taký hlupák, že naletel.

PIATA KAPITOLA

I

Keď sa Fin večer po stretnutí s Hvizdošom viedol domov, ustavične musel naňho myslieť. Na to, ako žije a na bezprostrednú hrozbu, že ho súdne vysťahujú z domu.

Keď míňal zákrutu ku crobostskému slobodného kostolu, slnko vrhalo na svahu do vyschnutej trávy predĺžené tieň. Pohľadom zabľúdil k fare, stála na kopci nad ním a pri schodoch parkovalo auto reverenda Murrayho. Hoci sa vo veci Boha a viery nikdy nezhodli, Fin pociťoval k bývalému spolužiakovi obrovskú empatiu a zakaždým, keď prechádzal popri kostole, delil sa s Donaldom o jeho bolesti. A zároveň aj o hnev, že medzi ľuďmi je tak málo porozumenia.

Zhluk domov a hospodárskych stavieb vytváral dedinu Crobost, nerástol v nej ani jeden strom a fúkal len vietor, rozprestierala sa asi na dĺžke osemsto metrov po vrchole útesu nad plážou v Port Nesse, najsevernejšom prístave na ostrove. Poškodili ho však búrky a v týchto dňoch ho využívali len príležitostní krabári. Odtiaľto Fin dovidel na niekoľko lodiek vytiahnutých na piesok, ďalšie sa pod ochranou prístavného múru pohojďali na vode a jemne poťahovali za škrípajúce laná.

O dobrých sto metrov a možno ešte bližšie k Port Nessu než hospodársky dom Finových rodičov stál tesne pod cestou Marsailin bungalov. Patrilo Artairovým rodičom. Ale ani Artair ani jeho rodičia už nežili a Marsaili v ňom bývala so synom. A Fin sa len nedávno dozvedel, že je jeho otcom.

Starý hospodársky dom povyše cesty, kde žili až do smrti jeho rodičia, stihol len čiastočne opraviť. Zhodil z neho všetko až po kamenné múry. Postavil na nich novú strechu, ale zatiaľ sa v ňom nedalo bývať, preto sa nasťahoval k Marsaili. Podľa dohody dočasne. Ponúkla mu izbu Artairovej mamy, no netrvalo dlho a presunul sa do jej postele. Akoby odvtedy, čo sa spoločne tešili z láskyplného leta predtým, než odišli na univerzitu, neuplynuli toľké premárnené roky. Dnes sa im videlo neskutočné, akými ľuďmi sa medzitým stali, aké oddelené životy viedli. Fin si uvedomoval, že ich spolunažívanie niečo chýba. Nevedel povedať, či je príčinou on alebo Marsaili, alebo to, že už spolu nedokážu znovu objaviť čaro vtedajšieho strateného leta. Ale nech išlo o čokoľvek, trápil sa tým.

Marsailino auto stálo na štrku vyše chodníka k bungalovu, zadné dvere na dodávke otvorené. Fin zastal za ňou. Prešiel po tráve k chodníku a takmer cítil, ako sa mu pod nohami drobí, po takom dlhom čase bez dažďa rašelinová pôda úplne stvrdla. Kuchynské dvere boli dokorán a odniekiaľ z útrob domu počul Marsaili volať: „A nezabudni si pletený sveter. Teraz je teplo, ale zima príde znenazdajky a vtedy sa ti zide.“

Keď vošiel do kuchyne, začul z izby na poschodí Fionnlagha odpovedať: „V kufri už nemám miesto.“ Fin sa usmial. Pletené svetre neboli veru veľmi módne a Fionnlagh bol už mládenec svojej doby.

„Idem hore, ak chceš!“

„Nie, nie, netreba. Nejako ho doň napchám.“

Fin na sto percent vedel, že Marsaili neskôr nájde pletený sveter niekde v spodnej zásuvke bielizníka. Vošla do kuchyne a podráždene si vzdychla. „Chalaniská jedni!“ Slová z nej doslova vytryskli a vrhla nebezpečný pohľad na rozosmiateho Fina. Tento jej pohľad mal rád. Plný ducha starej Marsaili, gaštanové

vlasý, si odhrnula z jemnej peknej tváre, úsmev na perách a belasé oči plné ľadového ohňa. „Čo ti je také smiešne?“

„Ty.“

„Ďakujem.“ Obdarila ho neradosným, posmešným úškrnom a vrátila sa k drezu, kde práve pripravovala sendviče na výlet trajektom. „Tak aké je to mať znovu riadne zamestnanie?“

Fin sa oprel o chladničku. „Sotva ide o riadne zamestnanie, keď nemám kanceláriu, ani telefón a nik nesleduje odpracované hodiny.“

„Keď ich nik nesleduje, to zvyčajne znamená, že pracuješ oveľa dlhšie, ako by si mal.“

Fin sa usmial a prikývol. „Asi máš pravdu.“ Po chvíli dodal: „Dnes som stretol starého spolužiaka.“

„Nevrav.“ Marsaili sa naďalej venovala sendvičom, preto vyčítil, že ju jeho slová veľmi nezaujímajú.

„Johna Angusa Macaskilla. Všetci ho poznajú pod prezývkou Hvizdoš.“

„Áno, spomínam si. V kapele hrával na flaute – akože sa volala – Sòlas, čiže Svetlo?“

„Správne.“

„Fešné chlapisko, ale v hlave to tuším nemá v poriadku.“

Fin sa uškrnul nad jej postrehom. „Je dosť bystrý, aby vedel, čo potrebuje, vždy taký býval a je aj dnes.“

„Nikdy som ho dobre nepoznala. V škole sme sa často nestretávali.“ Sendviče pomaly balila do alobalu.

„Viem, v tých dňoch si sa usilovne zaujímala o Artaira.“

Takmer na nepostrehnuteľný okamih sa jej ruky zastavili, ale neotočila sa. „A čo porába dnes?“

„Žije v Uigu v malom hospodárskom dome ako bezdomovec.“

Obrátila sa, v rukách držala zabalené sendviče a oči je zasvietili od zvedavosti. „Ako bezdomovec?“

Fionnlagh vniesol do kuchyne obrovský kufor. Bol taký vysoký ako Fin. Tvrdé plavé kučery nagélované do špicu, oči belasé po matke. Otcovi kývol hlavou na pozdrav, práve keď mame opisoval Hvizdoša. „Je čosi ako vydedenec, hoci sebestačný. Samozrejme, pytliači a na súde bojuje o dcéru.“

„S manželkou?“

„Nie, tá mu zomrela. Jej zákonným poručníkom je Kenny John Maclean.“

Do rozhovoru sa zapojil Fionnlagh: „Rozprávate o malej Anne Bheag?“

Fin naňho prekvapene pozrel. „Poznáš ju?“

„Annu Macaskillovú z Uigu?“

„To by mala byť ona.“

Fionnlagh prikývol. „Naozaj pekný kvietok. Na strednej chodí do tretej triedy. V živote som ešte na štvorcovom centimetri nevidel toľko tetovania, ako má tá baba. Nie je vôbec škaredá, ale vlasy si strihá nakrátko ako chalan a tvár má posypanú kovovými ozdobami.“

Fina jeho slová zarazili. Akosi mu nezapadali do obrazu, aký mu Hvizdoš vykúzlil o malej Aničke. „Koľko má rokov?“

Fionnlagh pokrčil plecami. „Asi pätnásť, ale už celkom isto nie je panna. Fláka sa s drogovou partiou. Len bohvie, čo berie. Hanba. Pekné dievča, ale rozum v háji.“ Pozrel na matku. „Mám už kufor vyniesť do auta?“

„Len choď,“ odvetila Marsaili. „Sendviče ti vložím do rukosaku.“

Fionnlagh namáhavo vliekol dverami kufor. „Nepotrebujem sendviče. Niečo si kúpim na lodi.“

Marsaili zamierila do obývačky a odpoveď prehodila cez plece: „Peniaze nerastú na strome, chlapček môj. Čoskoro na teba prídeš, keď v Glasgowe začneš žiť zo svojho rozpočtu.“

O pätnásť minút všetci kráčali k ceste s poslednými Fionnlaghovými vecami, pred nimi autom zastal Donald a pomáhal Donne vystúpiť aj s kufrom. Zakaždým, keď v týchto dňoch Fin uvidel Donalda, zdalo sa mu, že opäť schudol. Už sa pomínul jeho chlapčenský vzhľad, aj väčšina jeho pieskových vlasov. A Fina vždy zarazilo, ako mlado pôsobí Donna. Nikto by nepovedal, že je matkou Finovej vnučky. V sedemnástich vyzerala na dvanásť. Napriek dlhému, horúcemu letu mala pokožku bledú ako v zime, akoby ani nevyšla za dvere. Často premýšľal, koľko z neho zdedil Fionnlagh a či ich vzťah s Donnou prežije roky na univerzite. Utešoval sa tým, že ich stmeluje dieťa, a to ich udrží pokope. Na rozdiel od Fina a Marsaili.

Možno by sa všetko skončilo inak, keby bol Fin vedel, že Marsaili čaká jeho dieťa.

Preniesli Donnin kufor do Marsailinho auta. Išla ich odviezť na trajekt do Stornowaya. Trápnu chvíľu stáli všetci okolo auta, nik sa nemal k tomu, aby začal s lúčením, no neostávalo im nič iné, len si povedať dovidenia. Napokon sa predsa len pustili do rituálu objímania a bozkávania a prv než Marsaili sadla za volant, povedala Donaldovi: „Pripomeň Catrione, že po Eilidh si prídem zajtra ráno.“ Už len poslednú noc malo dieťa stráviť u Murrayovcov. Marsaili súhlasila, že o vnučku sa postará dovtedy, kým Fionnlagh a Donna nedoštudujú. Nechcené druhé materstvo ju obralo o túžbu dokončiť vlastné štúdium. Pred niekoľkými mesiacmi si nepriala iné, len znovu v sebe objaviť mladé dievča, čo kedysi premrhalo svoje možnosti. Obetovala svoju druhú životnú šancu, aby deťom poskytla ich prvé.

Fin a Donald sa dívali za autom, keď zachádzalo za zákrtu, kde sa jednoprúdová cesta skláňala ku crobostskému obchodu a k hlavnej ceste, po nej sa dostanú do Stornowaya. Zajtra o tomto čase budú ich deti v Glasgowe, budú vstupovať do no-

vého života, zanechali rodičov doma, aby sa sami vyrovnali s nastávajúcim chaosom.

Fin prižmúril oči do slnka, pomaly klesalo na západ. Dni boli stále dlhé. Zostávalo im ešte niekoľko hodín denného svetla. No čoskoro sa začnú skracovať a po najkrajšom lete, na aké si starí ľudia pamätajú, si ostrovania budú len ťažko zvykať na ďalšiu dlhú, šedivú zimu.

Škrtla zápalka a Fin otočil hlavu. Zarazene sa díval, ako si Donald zapaľuje cigaretu, dlane zložené okolo blikajúcej zápalky. Akosi sa to nezhodovalo s čiernou bavlnou a psím obojkom, bilo sa to čudne s džínsami a teniskami. Tvár sa mu zúžila, keď si potiahol z cigarety. Posledný raz videl Fin priateľa fajčiť asi pred osemnástimi rokmi, no vtedy si zaručene poťahoval z jointa.

„Kedy si znovu začal fajčiť?“

Donald vtiahol do pľúc viac dymu. „Keď som prestal dbať o všetky svetské voloviny.“

„O aké voloviny?“

„Napríklad o seba.“ Dym vyfúkol do vetra. „Oj, neboj sa, Fin. Neutápam sa v sebaľútosti, to teda nie.“ Pozrel naňho. „Poďme sa prejsť po pláži. Chcem ťa požiadať o láskavosť.“

Znovu sa začínal príliv. Krémová pena sa valila po pevnom panenskom piesku prerušovanom len stopami čajok, kde tesne pod povrchom hľadali drobné živočíchy. Fin a Donald zanechávali za sebou klukatý chodník z odtlačkov nôh, uhýnal často do svahu, aby sa vyhli prichádzajúcej vlne. Nad hlavami im krúžili a šiekali vtáky, tešili sa z posledných slnečných lúčov zachytávajúcich sa na lomeniciach domov po celej ceste nad prístavom. Vietor v tej chvíli zosilnel a mäkkými závanmi im hladil tváre.

Niekoľko minút kráčali mlčky, až sa napokon ozval Donald: „Nedávno som sa dopyčul, že ma zrejme požiadajú, aby som opustil faru.“

Fin zostal ako obarený. „Nevinný si dovedy, kým ti nedokážu vinu. Preboha, veď ťa len dočasne zbavili funkcie.“

„Ide o blaho cirkvi, Fin, nie o Božie.“ Donald upieral zrak na vzdialený bod ďaleko pred nimi. „Niektorým starším sa zrejme zdá, že pastor, ktorého sem poslali kázať namiesto mňa, by mal dostať aj môj dom.“

„Bezpochyby tým istým starším, čo sa na teba sťažovali.“

Na okamih pohrával Donaldovi na perách slabučký úsmev. „Samozrejme.“ Vzápätí mu z nich zmizol. „Navyše cítim, že ma opustí Catriona.“

Fin zastal a nechápavo pozrel na Donalda, ten urobil ešte niekoľko krokov, kým si to uvedomil a zastal tiež. Obrátil sa.

„Prečo?“ spýtal sa Fin.

Donald pokrčil plecami. „Vraví, že už nie som tým mužom, za akého sa vydávala.“

„Veď si zachránil jej dcéru život.“

„Tým, že som zabil iného človeka.“

„Prokurátor predsa vyhlásil, že ani jedna porota ťa neodsúdi, ak si zabil, aby si zachránil bezbranného človeka.“

„V zmysle svetského zákona možno.“

„Nemal si na výber.“

„Človek má vždy na výber.“

„Vybral si si menšie zlo.“

„Boh hovorí jasne, Fin. Nezabiješ. To nie je žiadosť, ale príkaz.“ Zhlboka sa nadýchol. „V každom prípade moji žalobcovia budú argumentovať týmto príkázaním. A o to ťa chcem vlastne požiadať.“

„O šieste príkázanie?“

Otázkou vyvolal u Donalda úškrn. „Nie, Fin. Dobre poznám tvoje názory na akúkoľvek tému týkajúcu sa Boha a cirkvi.“

„Potom čo?“

Donaldovi sa vyparil z tváre úsmev. „Rada starších sa ma rozhodla postaviť pred disciplinárny súd, aby prebehol riadny súdny proces. Podľa cirkevného práva. Ak si chcem zachovať prácu, musím sa brániť. Chystajú sa povolať aj svedkov. Aj teba, Fin.“ V tej chvíli si prvý raz prestal byť istý sám sebou. „Pôjdeš svedčiť?“

Vtedy si Fin spomenul na mnohé okamihy z detstva, keď sa Donald postavil na jeho stranu, hoci to preňho často znamenalo vystaviť sa riziku. Uvedomil si, že sa mu vnútro roztekajú city ako rozvodnená rieka. Na okamih nevedel, či dokáže zo seba dostať čo i len slovko. Napokon prehovoril. „Donald, ako ťa len mohlo napadnúť, že by som nešiel?“

II

Nasledujúci deň sa mal Fin v súkromnej kancelárii majiteľa panstva prvý raz stretnúť s Jamiem. Fin a Kenny stáli pri stole, dívali sa do rozloženej mapy Britskej kartografickej spoločnosti na západný Lewis a severný Harris a Jamie oranžovou fixkou zaznačoval rozličné vodné systémy, čo patrili do panstva Červenej rieky.

Veľký Kenny sa očividne nudil. Panstvo a jeho vodný systém poznal pravdepodobne lepšie než hociktorá iná živá duša, ale Jamie mu bol šéfom a Fina chcel informovať osobne.

Jamie mal kanceláriu poriadne zapratanú, takmer celú ju zapĺňal veľký pracovný stôl. Steny lemovali sklené vitríny s vypchatými rybami a muškami na rybárčenie, nad dverami na plakete panovačne trónila pôsobivá jelenia hlava.

Fin si pamätal Jamieho z mladíckych rokov strávených s Hvizdošom v Uigu. Sir John Wooldridge každé prázdniny privádzal syna z internátnej školy niekde na juhu Anglicka na ostrov, aby spoznal panstvo. Bol o niekoľko rokov starší ako oni, ale už ako pubertiak podvedome nadobudol povýšenec-ký postoj veľkostatkára. Nie je to ešte tak dávno, čo celý Lewis patrilo jedinému majiteľovi a k tým, čo si od neho prenajímali hospodárske domy a pracovali na pôde, sa správal len o trochu lepšie ako k nevoľníkom. Keď v tom čase rozhodli, že chovom oviec sa pôda využije s väčším ziskom ako jej obrábaním, mnohých nájomcov násilne deložovali a na lodiach poslali do Kanady a Ameriky, pričom o svojich životoch nerozhodovali o nič viac než otroci privázaní z Afriky.

Spomienky prežívajú dlho, lebo príbehy ľudí, ktorých v rámci čistenia pôdy vysťahovali, sa tradujú z generácie na generáciu a na veľkostatkárov sa ostrovania vždy pozerali podozrievavo a so strachom. A hoci ich právomoc v dnešnej dobe obmedzuje zákon a hospodári majú zabezpečený prenájom pôdy, naďalej sa na veľkostatkárov nazerá čudným a zdráhavým pohľadom ako na nadradených. A za takých sa považujú aj sami majitelia pôdy.

Jamie bol štíhly a opálený, ale strácal vlasy a po otcovej porážke si sem priviedol ženu a dve deti, aby s ním žili v chate Cracabhal. Hovoril jemným, mdlým južanským prízvukom, hoci Fina dosť udivilo, že galčine celkom slušne rozumie, ale rozprával ňou takmer nezrozumiteľne. Nosil moleskinové nohavice, čižmy po kolená a nepremokavú bundu.

„Na panstve máme päť vodných systémov, Fin, rieky, čo napájajú rozličné plesá alebo z nich vytekajú. Všade sa chytajú lososy, morské a hnedé pstruhy. V skutočnosti máme vyše stovky plies na chytenie hnedých pstruhov, ale práve o tieto nemajú pytliaci záujem.“

Fixkou prešiel naprieč krajinou pretkanou myriadami modrých plôšok a zakrúžkoval dlhý úsek vody, oblúkom siahal z juhu na sever a zo západu na východ. „Pleso Langabhat. Po staronórsky znamená dlhé pleso. Meria asi trinásť kilometrov. Najväčšie sladkovodné pleso na Hebridách.“

A práve z tejto jedinej informácie zaznel majiteľov blahosklonný predpoklad, že Finovi oznamuje čosi, čo nevie, hoci na ostrove vyrástol Fin a nie Jamie. „Delíme sa o právo na rybárčenie s piatimi ďalšími panstvami. Pri správnom riadení každým rokom zvyšujeme náš priemerný odchyt, za posledných päť sme ho zdvojnásobili. Prekliati pytliači sa nám usilujú plány prekaziť. Nielen v Langabhate, ale v celom našom vodnom systéme. Ak nás vyradia z podnikania, mnoho miestnych obyvateľov príde o prácu.“

Vystrel sa a zamyslene pozoroval Fina.

„Spolieham sa na teba, Fin, že vypátraš tých lotrov a zastavíš ich. Poskytneme ti všetko, o čo požiadaš.“

Pre Fina išlo o bežné policajné vyšetovanie. Pytliači nie sú cudzinci, ale miestni obyvatelia, a tí sa tu dokonale vyznajú. Nieкто predsa musí vedieť, o koho ide. A pritom nešlo iba o chytenie rýb. Nieкто ich na ostrove aj údil. Ďalší ich nakupoval. Určite existuje dodávková cesta z ostrova do cieľov v Európe a iných kútov sveta, a keďže v prípade rýb ide predovšetkým o to, aby boli čerstvé, vyvážajú ich letecky a nie na lodiach.

„Pán Wooldridge, naozaj nevidím dôvod, prečo by sme s nimi neskoncovali do mesiaca či dvoch.“

„Jamie,“ opravil ho.

Fin prikývol. „Jamie.“ Fin sa necítil dobre, keď ho oslovoval krstným menom. Roky na polícii ho naučili, že každého okrem mladších podriadených treba oslovovať priezviskom alebo pán a pani.“

„Nuž, to rád počujem, Fin, len aby si mal pravdu.“

Už takmer nervózneho Kennyho zaujalo vozidlo, čo zastavilo pred chatou, prešiel k oknu Jamieho pracovne, aby sa pozrel na dvor. Pred chatou Suaineabhal už parkovalo niekoľko áut, patrili hosťom, čo si prišli posedieť do baru, ale nové vozidlo zatiahlo oproti k bráne do Kennyho domu. „Prišla mi dcéra zo školy,“ oznámil. „Vrátim sa o niekoľko minút.“ A ponáhlal sa von.

Jamieho očividne podráždil Kennov náhly odchod, zrejme očakával, že si od správcu veľkostatku vypýta povolenie na opustenie miestnosti. Poskladal mapu a podal ju Finovi. „Poriadne si ju preštuduj. Musíš spoznať každý štvorcový meter.“ Obišiel stôl a vykročil k dverám. „Každý si myslí, že pytliaci sa dajú na ostrove ľahko pochytať.“ Otvoril dvere, ale zaváhal s rukou na kľúčke. „Ale pravdou je, Fin, že do panstva patrí najväčšia neprístupná divočina v Škótsku. Sú tu miesta, kam sa jednoducho po ceste nedostaneš. Akoby si sa vracal v čase. Nezostáva ti iné, len sa na tie miesta vybrať pešo alebo na člne.“ Nadýchol sa. „Hneď sa vrátim. Potom vás pozvem do baru na pohárik a zoznámíš sa s niektorými našimi sprievodcami.“

Zmizol na chodbe a Fin pocítil, že ho k oknu priťahuje neznáma sila, zvedavosť a Fionnlaghov opis Anny Macaskillovej, dúfal, že zazrie potetované dievča s tvárou plnou železa.

Obloha sa zatiahla a svetlo sa pomaly strácalo, ale videl ju jasne, stála pod stromom na druhej strane chodníka. Auto, čo ju doviezlo k bráne, sa vracalo po úzkej vyjazdenej prašnej ceste k hlavnej vozovke a Kenny kráčal po dvore, aby sa s ňou pohovárал.

Aj napriek Fionnlaghovmu živému opisu dievčaťa vyvolával jej zjav v človeku šok. Krk a čo sa dalo vidieť z rúk pokrývalo tmavomodré tetovanie. Z takej diaľky sa nedalo rozpoznať,

čo znázorňuje. Vlasý mala neprirodzene čierne a nakrátko ostrihané, ako spomínal jeho syn, na jednej strane odfarbené do ružova, chrupavku ušného člnka pokrytú viac než desiatimi krúžkami. Obočie poprepichované piatimi alebo šiestimi cvočkami a niekoľko krúžkov jej hyzdilo spodnú peru. Navyše mala prepichnutý aj nos a hoci jej Fin jazyk nevidel, predpokladal, že aj ten je ozdobený.

Na sebe mala krátku čiernu sukňu, pod ňou čierne legíny, hnedosivú vetrovku a čierne tričko. Cez plece si prehodila hnedú koženú tašku.

Napočudovanie, napriek všetkému tvár mala peknú a niečo v jej očiach zvýraznených čiernou linkou Finovi napovedalo, že nemôže byť dcérou nikoho iného než Hvizdoša.

Ale privítať ju prichádzal nevlastný otec. Hoci neskutočne priťahovala pozornosť, pri Kennovi sa scvrkla, pôsobil pri nej ako obor a Fin si uvedomil, aká je neuveriteľne malá. Z toho asi pochádzalo meno, ktoré použil Fionnlagh – Anna Bheag. Drobná Anička. Sledoval ich neverbálnu komunikáciu. Anna bola očividne ostražitá, ale nie nevraživá. Neuhla pred veľkou rukou, keď jej ju Kenny jemne priložil k lícu, letmé, vrúčne a nežné gesto nezodpovedalo nevrlej mužnosti, akou sa Kenny rád prejavoval. Chvíľu stáli a pokojne bez zloby sa rozprávali. Fin jasne videl, že ich vzťah nie je postihnutý nezhodami charakteristickými pre mnohé vzťahy otcov a dospievajúcich dcér. Na tom, ako sa k sebe správali, bolo dokonca niečo dojímavé.

Vtom si uvedomil, že ho zbadala, a razom spozoroval zmenu nielen v jej výraze, ale v celkovom postoji, odrazu sa k nemu obrátila a nepriateľsky a provokatívne sa vzpriamila. Čosi Kennymu povedala, ten sa obrátil a zdvihol zrak k oknu na Jamieho pracovní. Fina museli vidieť ako na dlani, stál v okne a pozoroval ich.

Na pravej ruke zdvihla prostredník a vytrčila ho k nemu. Aj cez dvojité sklo v okne začul ako kričí: „Prečo si neurobíte fotografiu? Vydrží vám dlhšie!“ Jej slová ním otriasli takmer ako úder päšťou, pocítil, že mu do líc udrela červeň.

Kenny jej niečo vrazil, ale ona sa bez ďalšieho slova zvrtila a vykročila po chodníku k dverám do domu. Kenny sa znovu so zdvihnutým obočím pozrel na Fina, na perách mu pohrával náznak rozpačitého úsmevu a na znak ospravedlnenia takmer nepatrne pokrčil plecami.

III

Bar bol preplnený, okná sa rosili, lebo vonkajšia teplota začínela klesať. Vo výklenku sa asi zo päť chlapov motalo okolo biliardového stola, ostatní sedeli na stoličkách pri okrúhlych drevených stoloch, ale väčšina stála, traja, štyria pri bare pili pivo, zvyšovali hlasy, aby ich v hluku bolo počuť. Kdesi v pozadí Fin rozoznával vzdialené hudobné dum, dum, vychádzajúce zo skrytého zvukového zdroja.

Keď si Jamie nasledovaný Finom a Kennymrazil cestu k baru, telá sa rozostupovali ako voda v Červenom mori pred Mojžišom. Len čo k nemu prišli, Kenny si priložil ústa k Finovmu uchu a tichým hlasom povedal: „Ospravedlňujem sa za svoju dcéru. Je v hroznom veku.“ V tej chvíli prebleslo Finovi hlavou, ako sa mu, preboha, darí spravovať panstvo a súčasne sa starať o dospievajúcu dcéru. Vtom si spomenul, že Anna päť dní v týždni býva v študentskom internáte v Stornowayi. Ako býval aj on. Takže išlo len o čiastkový úväzok. Ale pri pohľade na Kennyho by človek nikdy neuhádol, že sa musel vyrovnáť s tragickou smrťou manželky a celkom sám vychovávať dcéru

iného muža. Dcéru svojej milenky. Jediné, čo mu zo seba nechala.

Jamie im bez toho, že by sa ich spýtal, čo si dajú, objednal pivo a barman pred nich postavil tri krígle šumivého jantáru, čo sa aj s penou vylieval cez okraj na pult, už lesklý od piva. Vzal do ruky pohár a zdvihol ho. „Na náš úspech,“ povedal. Fin a Kenny zdvihli krígle a mlčky si upíjali. Vtom Jamie zamával na skupinu chlapov na druhej strane miestnosti a vykrikol: „Ewan. Peter. Poďte sa zoznámiť s pánom Macleodom.“

Niekoľko hláv sa obrátilo k nim a Ewan s Petrom sa pomaly pretláčali pomedzi chlapov.

„Hájnik a správca vodných plôch,“ predstavil ich Jamie. „Obaja dobrí chlapci.“

Ewan mal čosi vyše päťdesiatky, tvár pokrytú hlbokými vráskami a za hodiny strávené v prírode dohneda ošľahanú vetrom. Peter bol mladší, ale chlapisko ako hora, mal bradu, pripomínala konský vlas, čo vytŕča z matraca. Všetci si podali ruky.

„Fin je náš nový šéf bezpečnostnej služby,“ uviedol ho Jamie. „Chystá sa pochytať pytliakov.“ Obaja chlapi vrhli naňho pochybovačné pohľady, ale svoj názor si nechali pre seba.

„Pán Wooldridge, najlepšie urobíme ak to nebudeme pred všetkými rozhlasovať. Nechceme predsa ukazovať svoje karty predtým, než sa pustíme do hry.“

Kenny sa rozosmial. „Tu sa tajomstvo neudrží ani päť minút, Fin. To by si mal vedieť. Pravdepodobne už od chvíle, čo si vstúpil na panstvo, o tebe vedia všetci pytliaci.“

Fin si ani neuvedomil, že sa otvorili dvere, na nohy im zavial chladný vzduch, ale jeho pozornosť okamžite upútalo náhle šumenie hlasov v bare. Obrátil sa a uvidel Hvizdoša, okolitý hluk odrazu prešiel do ticha, až na neprestajné dunenie hudby.

Hvizdoš vyzeral ako divoch z tunajších kopcov. Vlasy mal od vetra rozfúkané a posplietané. Pre dvojdnové strnisko na tvári pôsobil ešte neupravenejšie, strieborné fliacky mu presvitali z vlasov. Oči mal čierne bez zorníc alebo bez svetla. Prezeral si tváre, všetky sa obrátili k nemu a Fin na jeho perách vybadal jemné náznaky úsmevu. Nedalo sa pochybovať, ako ho teší, že je stredobodom pozornosti, po prvý raz sa objavil v bare chaty Suaineabhal.

„Čo sa deje? Zazreli ste ducha?“ Jeho hlas sa rozľahol po celej krčme a všetci odrazu zrozpačiteli, uzavreli sa do spoločného civenia a mlčania, nik ho nechcel prerušiť ako prvý. Hvizdoš sa pretlačil k baru. „Pollitra limonády.“ Barman zostal ako prikováný. Vystrašené zajačie oči mu behali z Hvizdoša na Jamieho a späť. „Neboj sa, že ti nezaplatím.“ Hvizdoš sa usiloval utíšiť jeho pochybnosti. „Mám tu otvorený účet. Wooldridgeovci mi dlžia fúru prachov.“

„Myslím, že sa v tejto veci mýlite, John Angus.“ Jamieho zvukný hlas prerušil pokojné mlčanie, no prezradil sa tým, že sa mu mierne zachvel.

Hvizdoš obrátil hlavu k Jamiemu. „Ale? A ako je to teda, pán Wooldridge.“

„Peniaze nám dlhujete vy. Desať rokov meškáte s nájomným. Čiže nezostáva mi nič iné, len na vás poslať exekútora, aby vás vystaňoval. Z hospodárstva aj z domu. Ledaže ste dnes večer prišli vyrovnáť dlh.“

„Veľmi rád by som tak urobil, keby ste mi vysolili všetko, čo mi dlžíte.“

Ktosi vypol hudbu a ticho prerušoval už len hvízdajúci vietor pri dverách a oknách.

„My vám nedlhujeme nič.“

„Váš otec mi dlhuje.“

„A to už ako?“

Hvizdoš si z chrbta zložil ruksak a capol ho na bar, odzipsoval ho a odhalil jednu vyrezávanú šachovú figúrku. „Na gala predstavenie si ich u mňa objednal celú súpravu. Práca je hotová. Príďte si ich vziať, kedy chcete.“

Jamie mu vrátil pohľad a ani okom nemihol. „Predpokladám, že mi ukážete zmluvu.“

Fin si všimol, ako sa Hvizdošovi do očí vkrádajú pochybnosti. „Nespísali sme zmluvu. Váš otec mi veril, rovnako ako ja jemu.“

„No,“ usmial sa Jamie, lebo vedel, že získava prevahu, „o ústnej dohode existuje zatiaľ len vaše tvrdenie, a keďže môj otec je po porážke ešte stále v opatrovateľskom zariadení, nebude ho také ľahké overiť.“ Odmlčal sa. „A hneď teraz vás uisťujem, že nedostanete ani cent, kým sa tak nestane.“ Vedomý si toho, že výmenu názorov vyhral, zdvihol z pultu krígeľ, aby sa napil. „Takže, ak v priebehu budúceho týždňa nezaplatíte, očakávajte návštevu exekútora.“

Pohár si už k perám nepriložil. Hvizdoš naňho vyletel. Z úst sa mu vydralo zvieracie zavrčanie pripomínajúce útočný rev šelmy a odhalil zožltnuté zuby. Jamiemu vyletel pohár z ruky a pivo zmáčalo niekoľkých najbližších okolostojacich, cengot rozbitého skla sprevádzal rachot, keď sa dvaja chlapi zvalili na podlahu. Zvuk násilne vyrazeného dychu z Jamieho pľúc zaznel dosť bolestivo. Hvizdoš naňho dopadol celou váhou. Švihla veľká päšť a zasiahla mladého veľkostatkára nad lícnou kosťou. Ďalšia sa mu zaborila do žalúdka. Jamie zalapal po dychu, ale nemal dosť vzduchu v pľúcach, aby vykrikol.

Množstvo rúk odťahovalo Hvizdoša z Jamieho, medzi nimi aj Finove a Kennyho. V máteži myšlienok, čo preblesli Finovi hlavou, si uvedomil, že nie prvý raz pomáha Hvizdoša odtiahnuť

od nejakej bezmocnej obete. Zurvalec sa však nechcel len tak ľahko poddať. Zúrivo metal rukami, uvoľňoval sa z rúk, čo ho držali, krútil sa, z očí mu šľahali blesky a naplňali sa žiarou, aká v nich predtým chýbala. Päšťami znovu švihol do vzduchu, Fina zasiahol priamo do brady, odletel dozadu a rozťahal sa na podlahe ako mŕtvola, pred očami mu tancovali hviezdičky.

V ten večer v bare nikto z chlapov nepochyboval o priateľstve Fina a Hvizdoša, o ich takmer nerozlučnom mladíckom pute. Preto sa im skutočnosť, že ho Hvizdoš udrel, videla nanajvýš pozoruhodná. Hlasy, čo sa zdvihli z predchádzajúceho ticha a prahli po krvi, znovu stíchli. Kenny pomohol Jamieu na nohy, Hvizdoš pri nich stál a dychčal, gánil na Fina ležiaceho na zemi. „Nikdy som si o tebe nemyslel, že budeš robiť pánom lokaja,“ vykrikoval, akoby hľadal ospravedlnenie za to, čo vykonal.

Fin sa podoprel o lakeť a priložil si ruku k tvári, aby zistil, či nemá zlomenú čeľusť. Na prstoch mu zostala krv z pier, preťali sa mu na zuboch. Niekoľko rúk sa načiahlo, aby mu pomohlo na nohy. Vrátil Hvizdošovi pohľad a ticho, čo nastalo, sa premenilo na zlú predtuchu. No Fin nemal záujem púšťať sa do potýčky. Jeho bolesť bola hlbšia ako fyzické zranenie. Pokrútil hlavou. „Vždy som ťa považoval za priateľa.“

Hvizdošove výčitky svedomia sa dali vyčítať z vlhkých očí a zo zaseknutých pier, ale stále bojoval o nadvládu nad hnevom, čo ho viditeľne zožieral. „Proti tebe nemám nič.“

„Ale udrel si ma.“

„Lebo si sa postavil proti mne na jeho stranu.“ Obrátil sa a takmer zavrčal na Jamieho, ten sa mimovoľne strhol.

„Nepostavil som sa na nikoho stranu. Stojím na strane zákona. A ty ho porušuješ.“

„Niekedy stáť na strane zákona neznamená, že stojíš na dobrej strane.“

„S tým nesúhlasím.“ No len čo mu slová prekĺzli cez pery, spomenul si na Donalda.

Hvizdoš si odfrkol ako kôň, čo sa nevie dočkať, kedy ho pustia do cvalu. „Dobre, uvidíme. Zajtra v noci bude spln mesiaca. Vynikajúca príležitosť zísť si k plesu Tathabhal. Ryby mi budú zaručene skákať na udicu. Možno ma tam uvidíš a možno nie. Ale ak áno... potom uvidíme, kto má pravdu a kto nie.“

Každému prítomnému bolo jasné, že Hvizdoš priateľa vyzýva na súboj. Chyť ma, ak dokážeš. Zvrtol sa a drsne si razil cestu k dverám, vzápätí zmizol v tme.

„Kenny, zavolaj políciu,“ prikázal Jamie. Od hnevu takmer obelel, triasol sa a ešte vždy lapal po dychu.

„Nie.“ Fin zastavil Kennyho.

„Napadol nás oboch a všetci v bare to videli.“ Jamie len ťažko ovládal zúrivosť.

„Chlpská bitka,“ povedal Fin. „Je to len medzi nami. Netreba do toho ťahať políciu. Pohrozili ste mu, že mu vezmete dom. Generačný rodinný dom. Čo ste čakali, ako zareaguje?“

„Už desať rokov neplatí nájomné!“

„A čo je to pre vás? Zopár stoviek libier. Dlhujete mu za šachové figúrky.“

„A to kto vraví?“

„Videl som ich, má kompletnú súpravu. Nevyrezal ich pre zábavu. Navrhujem, aby ste sa spýtali otca.“

Jamie sa k nemu priblížil dvoma krokmi, stíšil hlas a podfarbil ho hrozbou. „Chytíte ho, Macleod. Chytíte ho, lebo inak sem privediem chlapov, čo to dokážu.“ Fin si uvedomil, že ho oslovil priezviskom.

„Dohodnem sa s ním,“ povedal Fin a zelené oči zabodol do Jamieho. „No v jeho záujme, nie vo vašom.“

Až takmer o dvadsať minút vyšiel Fin do súmraku. Vietor ustal, mesačný svit sa už prelieval po kopcoch, okolo chaty prepadal v strieborných šmuhách cez lístie stromov. Na tmavej azúrovej oblohe sa už dali rozoznať hviezdy a mušky štípali, sezónu im predĺžilo dlhé, horúce, suché obdobie. Noc naplnili celé roje maskované slabnúcim svetlom. Človek ich nevidel, ale zato cítil.

Hlasy v bare za Finom tichli, pod stromami na druhej strane dvora zazrel tieň dvoch postáv a zarazene si uvedomil, že sa díva na Hvizdoša a Annu. Počul ich hlasy, ako sa v hneve dvíhajú, ale nie to, čo si vravia. Nevšimli si ho, a tak len meravo stál, díval sa z diaľky, počúval ich hádku, čo naberala na intenzite. Kým odrazu nedala dcéra otcovi také zaucho, až ho hodilo dozadu. Plesknutie sa ozývalo do noci. Taký silný úder od takej malej osôbky. Anna Bheag. Drobná Anička. Vládla nad veľkým chlapom, svojím otcom. Okamžite sa zvrtila a po chodníku sa ponáhľala do domu. Fin si bol celkom istý, že začul, ako jej z hrdla vyrazil vzlyk.

Obaja chlapi bez pohnutia stáli azda celú večnosť, Hvizdoš stále nevedel o Finovej prítomnosti, kým si Fin neodkašľal a obrova hlava sa neotočila. Stáli ešte niekoľko okamihov a cez podvečerné ticho civeli jeden na druhého. Nakoniec sa Hvizdoš náhle obrátil a pobral sa do noci, už sa neobzrel.

ŠIESTA KAPITOLA

Fin a Gunn stáli pri vrtuľníku a sledovali záchranný tím pri práci. Trvalo im ďalšiu hodinu, kým sa sem dostali a deň sa už krátil. Profesora pobavilo, keď zistil, že ak si stane na veľký balvan, na mobile má signál. Živo sa zhováral s niekým v Edinburghu.

V zamyslenom tichu Gunn hľadel do údolia. Odrazu sa obrátil k Finovi. „Včera som dostal list od rady starších, pán Macleod. Vyzývajú ma, aby som svedčil v procese s Donaldom Murraym alebo ako to nazývajú.“

Fin prikývol. Jeho list určite čaká doma. Vôbec nevedel, čo povie ľuďom, ktorí chcú Donalda Murrayho vyhodiť z cirkvi. Zatvoril oči a pripomenul si des z noci na Eriskayi, keď dvaja chlapi z Edinburghu na nich mierili zbraňami a vyhrážali sa im smrťou. Vtedy prišiel Donald ako anjel pomsty, aby jedného z nich pripravil o život a zachránil ostatných. Človek motivovaný ohrozením života svojej dcéry a vnučky, svojho potomka, možno jediný dôvod, prečo ho Boh zoslal na zem.

Ak ste, samozrejme, verili v Boha.

„Nemusím tam ísť,“ pokračoval Gunn. „Veď nejde o súdne pojednávanie.“

Fin prikývol. „Nie.“ Potom sa zamračil. „Ale prečo by si nešiel?“

„Lebo sa bojím, že mu urobím viac zla než dobra, pán Macleod.“ Fin sa už dávno vzdal úsilia priviesť Gunna k tomu, aby

mu tykal. Kým Fin slúžil ešte na polícii, bol detektív inšpektor, mal vyššiu hodnosť a George bol skutočný pantičkár, pokiaľ išlo o protokol. Dokonca aj keď Fin už zo zboru dávno odišiel.

„Prečo by si mal narobiť zlo tým, že im povieš pravdu?“

„Lebo, keď tí prašivý gangstri z Crobostu uniesli Donnu s jej dcérou a pobrali sa na juh hľadať vás a iných, Donald Murray mal urobiť jediné, zdvihnúť slúchadlo a zavolať na políciu. Keby nás bol zavolať, všetko sa mohlo zvrtnúť ináč.“

„Hej,“ prikývol Fin ponuro. „Všetci by sme boli mŕtvi. Dvaja, traja neozbrojení ostrovní policajti by sa sotva vyrovnali dvom ozbrojeným lotrom z pevniny, George. Veď to sám dobre vieš.“

Gunn zdráhavo súhlasne pokrčil plecami. „Možno.“

„Prečo by inak Kráľovský súd upustil od obžaloby za zabitie?“

„Lebo vedel, že pri procese nedospeje k rozsudku, pán Macleod.“ Poškriabal sa na hlave. „Ale súd Slobodnej škótskej cirkvi... ten je z iného súdka.“

Fin si vzdychol, súhlasne prikývol a zaplavila ho starosť o priateľa, lebo cítil, že nemá moc, aby mu pomohol.

Gunn ho chvíľu sledoval, potom sa obrátil k lietadlu v údoľí pod nimi. „Netuším, ako ten vrak odtiaľto vyťahujeme, ale predpokladám, že budú chcieť, aby sme ho dopravili do Stornowaya na preskúmanie. Na letisku by mohli mať hangár, kde by sme ho uložili. Alebo možno v starom Clansmanovom mlyne. Myslím, že je stále prázdny. Ale ako s ním prejdeme ulicami? Nie, na letisku mu bude lepšie.“

Obrátil sa a čakal na Finov súhlas. Ten ho však ani poriadne nepočúval. „George, existuje aspoň malá možnosť, aby som sa zúčastnil na pitve?“ spýtal sa.

„Vylúčené, prepáčte, bez urážky. Boli ste dobrý policajt, pán Macleod. A nepochybujem, že by ste pri pitve poskytli užitočné

skúsenosti, ale už nie ste príslušník policajného zboru, len svedok pri objavení lietadla. Vy a John Angus Macaskill.“ Neobratne sa vykrúcal. „Mal som telefonát predtým, než sme odišli. Na cestu vyrazil vyšetrovací tím. Ak by som vás pustil do blízkosti pitevne, mám šancu, že sa stanem ďalším na pitevnom stole a budú ma rezať, aby zistili príčinu smrti.“ Úsmev mu poznačili rozpaky, no tie pomaly ustúpili. „Prečo s vami neprišiel oznámiť nález aj Hvizdoš Macaskill?“

Fin zaváhal. Spomenul si, ako čudne Hvizdoš reagoval na nájdenie lietadla. Kým sa Fin vydriapal späť k úľom, Hvizdoš zmizol aj so svojimi vecami. A na dlhej ceste k autu ho Fin ani raz nezazrel. Rozpačito pozrel na Gunna a pokrčil plecami. „Asi si nemyslel, že je to potrebné.“

Gunn naňho uprel dlhý a prísny pohľad. „Zatajujete mi niečo, pán Macleod?“

„Nič, George.“

Gunn si vzdychol. „Nuž, ja teraz nemám čas, aby som ho hľadal, ale keď ho uvidíte, povedzte mu, aby sa dostavil na policajnú stanicu v Stornowayi, len čo bude mať čas. Potrebujem od neho výpoveď.“

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.